

GUDS-RIKET - HVA ER DET?

Guds-riket har bestandig vært, Ja, enda før Gud skapte himmel og jord, og det som er i disse, var Guds-riket til. Og det skal alltid forbli — i all evighet. Dette kan godt være rammen om denne problematikken. Og i denne rammen føler vi oss glade og trygge om at dersom vi er Guds barn og har den Hellige And som pant og innsegl til forløsningens dag i våre hjerter, så hører vi med til og er medlemmer i Guds-riket. Da kan ingen rive oss ut av Guds-riket, og det er vi glade og takknemmelige for.

Mange kviler i og gleder seg i denne rammen om at Guds-riket er deres, og at de kommer til himmelen når de dør, og det er riktig og fint. Likevel er Guds-riket noe mer og kan bli gjort til gjenstand for gransking og beskrivelse både i fortid, nåtid og framtid ved den Hellige Ånds hjelp og viledning, men den Hellige Ånd kan ikke hjelpe oss dersom vi ikke er villige til å be og å lese Bibelen. Det er ikke slik med oss som med profetene og apostlene at de gav oss og meddelte oss Guds ord som nyheter og hemmeligheter. Vi er bundet av det som står skrevet i Bibelen og må holde oss til det. Dersom noen derimot begynner å si: At dette har Gud vist meg, og det ikke stemmer med Guds ord i Bibelen, så er dette vranglære og må avvises. Men vi er på sikker grunn når vi henviser til det som står skrevet.

Om Guds-riket står det mye i Bibelen, både om det som var, det som er nå, og om det som skal komme. Når vi snakker om Guds-riket, har vi så lett for å glemme at Guds-riket også er nå, og vi tenker da gjerne på at Guds-riket hører framtiden til. Derfor må vi bestandig ha i tankene dette: At Guds-riket også er nå og har alltid vært.

Et annet aspekt vi må ha i tankene, når vi leser i Bibelen om Guds-riket, er det forholdet at vi må plassere riktig de forskjellige utsagnene i de forskjellige tidshusholdninger. Dersom vi ikke gjør dette, blir studiet av Guds-riket uklart, og utsagnene kan bli motstridende, og vi får det ikke til å stemme. Dette kan igjen få oss til å gi opp, men det var ikke meningen.

Det vi spesielt må passe på, er at den tidshusholdning som er blitt tiet ihjel, eller omtolket av de fleste av teologene i vår offisielle kirke, stats-kirken, og av mange av lederne og forkynnerne i de frivillige kristne organisasjonene, også har fått utdelt og er blitt gitt Skriftsteder av Livets Herre. Dere vet alle hvilken tidshusholdning jeg her sikter til, og den har mange navn. Kjært barn har mange navn, slik er det også med denne tidshusholdningen. Den kalles f.eks. rettferdighetens rike, 1000-årsriket, riket for Israel, himlenes rike (i sin konkrete form), stenens rike eller Messias-riket.

Vi har ingen rett til å fravriste denne tidshusholdningen dens Skriftsteder og omtolke dem, men det skjer daglig — dessverre — i våre kirker og kristne forsamlingshus. Enten så snakker man ikke om denne tidshusholdningen, eller så omtolker man Skriftstedene til å gjelde vår egen tidshusholdning, nådens tid, eller så forsøker man å plassere en del av dem på "den nye jord," hvor de på ingen måte hører hjemme.

Dersom vi har disse aspektene klart for øyet i studiet av Guds-riket, ser vi snart at Guds-ordet om Guds-riket får en ny spennvidde og en ny dimensjon over seg og fyller oss med glede og takknemlighet over hvor fantastisk Guds ord — og det profetiske ord er — "som et lys som skinner på et mørkt sted, inntil dagen lyser fram og morgenstjernen går opp i deres hjerter" (2. Pet. 1,19) — og i våre.

Dersom vi ikke er villige til å regne med denne tidshusholdningen, som i tid plasseres mellom nådens tidshusholdning og opprettelsen av den nye himmel og den nye jord, kommer ikke Guds-ordet om Guds-riket til sin rett, og det oppstår forvirring og vranglære, og vi kan ikke glede oss over den tidshusholdningen som nå mer og mer står i ferd med å ta over "stafettpinnen" i Guds-

rikets manifestasjon og utbredelse på denne jord. Dersom vi ikke ser dette, kan vi heller ikke peke på den nye tidshusholdningen som ordner seg til foran øynene på oss med utgangspunkt i Israel og Jerusalem. (Se artikkelen: Menighetens tidsalder og 1000-års-riket)

Hva som gjelder Guds-ordet om denne del av Guds-riket, riket for Israel, så må vi slutte med å tolke dette inn i menighetens tidsperiode eller inn i den siste husholdningen av Guds-riket, nemlig "en ny himmel og en ny jord." Vi må skille klart mellom det som er sagt til og lovet jødene p.d.e.s., og det som er sagt til og lovet menigheten p.d.a.s. Dessuten må vi plassere de forskjellige utsagn i Bibelen i et riktig forhold til de forskjellige frelseshusholdninger. Vi forstår alle at dersom vi bruker et Bibelord, som f.eks. skal forklare en del av riket for Israel på menigheten eller på den nye himmel og den nye jord, så blir dette bare en gedigen sammenblanding av Skriftord. Dessuten forvirrer bare dette — både den som foretar sammenblandingen (sammenblanderer), og de som skal vurdere/nytte godt av sammenblandingen.

Nå er tiden forlengst kommet til at vi må forkynne riket for Israel. Vi kan ikke være blinde for det som skjer med jødene. Nå er tiden kommet til å gi Guds-ordet om riket for Israel tilbake sin frihet. Nå er tiden inne til å sette røde streker i alle de bøker, manuskripter og uttalelser som er kommet fra "kristent" hold om at jødene er forkastet av Gud, og at menigheten/kirken har overtatt Israels rolle og løfter (ikke domsløftene). Nå er tiden kommet til å rette opp både diskrimineringen av det profetiske ord og diskrimineringen av jødene som Guds spesielt utvalgte folk.

Hva som gjelder menighetens tidsperiode, så er dette den sjette tidshusholdning. Den etterfølges av riket for Israel, som er det samme som 1000-års-riket, som dermed blir den sjuende tidshusholdningen for Guds ord og Guds ordninger. Som den åttende og den siste husholdningen har vi det som går inn under begrepet "en ny himmel og en ny jord." (Joh. Åp. 21.1)

I denne sammenheng kan det også være av interesse å nevne de 5 tidsepokene som går foran menighetens tid eller nådens tidshusholdning.

For det første har vi uskyldighetens tidsepoke fra Adams skapelse til syndefallet i Edens hage.

For det andre har vi samvittighetens husholdning fra syndefallet til vannflommen. (syndfloden).

For det tredje har vi menneskets veldes husholdning fra syndfloden til Abraham. For det fjerde har vi løftets tidsepoke fra Abraham til Moses.

For det femte har vi lovens tidshusholdning fra Moses til Jesu død.

Hva som gjelder tidshusholdningene generelt, så er disse uttrykk for fra Guds side å forsøke å beherske og styre over menneskene ut ifra forskjellige styringsprinsipper. Vi kan også legge merke til at enhver tidshusholdning ender med Guds dom, der han plukker ut og sanerer det som ikke vil bøye seg for hans vilje og hans ordninger. Dette vil også være tilfelle med nåværende husholdning og med den neste, riket for Israel eller rettferdighetens tidsperiode. Hva som gjelder den åttende og siste epoken, vil den ikke bli avsiuttet med noen dom for da er alt gjenopprettet og kommet i samsvar med Guds vilje.

I vår tidshusholdning, nådens tidshusholdning, er Guds-riket såvel en konkret som en åndelig manifestasjon, men mest det siste. Du kan ikke se det med dine Øyne eller ta og føle på det, for Guds-riket er inne i oss og iblant oss, på en åndelig måte. Vi kan ikke peke på dette og henvise til dette for en utenforstående, som en viser fram en konkret gjenstand eller et byggverk og si: Dette er Guds-rike. Slik ser det ut.

Guds-riket i vår tidshusholdning er en gåte i en hemmelighet i et mysterium, der ingen utenforstående kan trenge seg inn for å forske og fornemme riket. Derfor kan vi heller ikke vite helt sikkert hvem som er medlemmer i dette riket. Det vet bare den treenige Gud, og det er han eller rettere sagt Sønnen som skal bedømme, hvem som er medlemmer i dette riket. "For Faderen dømmer heller ikke noen, men har gitt Sønnen hele dommen." (Joh. 5, 22) Begrunnelsen for dette kommer i v. 27, "og han (Gud) har gitt ham (Jesus) makt til å holde dom, fordi han er en menneskesønn."

Jesus er både sann Gud og sant menneske i en og samme person, og han er prøvet i alt i likhet med oss uten å begå synd eller feil, derfor skal han dømme menneskene, og i vår tidshusholdning bedømme hvem som er medlemmer i Guds-riket.

Vi er likevel klar over hva som kreves for at vi skal være medlemmer i Guds-riket i vår tidshusholdning. Det er at man har fått den Hellige Ånd til pant, gave og inn-segl til forløsningens dag som et frifinnelsestegn. "Sannelig, sannelig sier jeg dere: Den som hører mitt ord og tror ham som har sendt meg, han har evig liv og kommer ikke til dom, men er gått over fra døden til livet" sier Jesus i Joh. 5, 25.

Da jødene på Jesu tid ikke ville ta innot det konkrete Guds-riket, slik som Jesus bød det fram med seg selv som konge og Messias, og slik som apostlene med Peter og Paulus i fremste rekke forkynte det, så forsvant tilbudet om riket for Israel etter hvert inn i en hemmelighetstilstand — hvor det forøvrig ennå befinner seg. I stedet for 1000-års-riket fikk vi altså menighetens tid eller nådens tidshusholdning, som i tid strekker seg fra pinsefestens dag og til Jesu komme i lufthimmelen for å hente menigheten til seg i himmelen, og etter den tid skal vi (de kristne) alltid være sammen med Herren. (1. Tess. 4, 17)

Hva som gjelder 1000-års-riket, var alt gjort i stand fra Guds side til at det kunne komme synlig fram med Jesus som konge ut ifra Jerusalem og Israel, men da jødene hverken ville ta imot kongen, Jesus Kristus Messias eller omvende seg, ble konsekvensen av dette at riket forsvant inn i en hemmelighetstilstand, slik at det ble utsatt.

Døperen Johannes forkynte både at riket skulle komme, og at jødene måtte omvende seg. "I de dager stod døperen Johannes fram og forkynte i Judeas Ørken og sa: Omvend dere, for himlenes rike (1000-års-riket) er kommet nær. (Matt. 3, 1-2)

Jesus sa akkurat det samme som døperen Johannes, både om omvendelsen som forutsetning for at riket kunne komme og om selve riket. "Fra den tid begynte Jesus å forkynne og si: Omvend dere, for himlenes rike er kommet nær." (Matt. 4, 17)

Og Jesus gikk omkring i alle byene og landsbyene og forkynte evangeliet om riket (det glade budskap om at 1000-års-riket var kommet) og helbredet all sykdom og skrøpeligheit." (Matt. 9, 35)

"Men da det var blitt dag, gikk han (Jesus) ut og drog til et Øde sted, og folket lette etter ham, og de kom like til ham og holdt på ham, forat han ikke skulle gå fra dem. Men han sa til dem: Også i de andre byene må jeg forkynne evangeliet om Guds rike, for dertil er jeg utsendt." (Luk. 4, 42-43)

Folket var i forventning og undring og tenkte på om Jesus var Messias — med alt som dette innebar. Vi skal ta med en del utsagn som viser at dette var tilfelle. "Da nå folket så de tegn han gjorde, sa de: Dette er i sannhet profeten som skal komme til verden." (Joh. 6, 14)

"Noen av folket sa nå, da de hørte disse ord: Dette er i sannhet profeten. Andre sa: Dette er Messias. Andre igjen sa: Messias kommer da vel ikke fra Galilea?" (Joh. 7, 40-41)

"Kom og se en mann som har sagt meg alt det jeg har gjort! Han skulle vel ikke være Messias?" (Joh. 4, 29)

"Men av folket var det mange som trodde på ham, og de sa: Når Messias kommer, mon han da vil gjøre flere tegn enn denne har gjort?" (Joh. 7, 31)

"Og de som gikk foran, og de som fulgte etter, ropte: Hosianna! Velsignet være han som kommer i Herrens navn! Velsignet være vår far Davids rike som kommer! Hosianna i det høyeste! (Mark. 11, 9-10)

Til tross for at det store flertal! av folket var i undring og tenkte på om Jesus virkelig kunne være Messias, så var det også en rekke jøder som klart gav uttrykk for at det var Messias som var kommet og stod i ferd med å opprette 1000-års-riket for Israel, og disse gav også uttrykk for dette.

Maria, Jesu mor, hadde f.eks. grei beskjed om hvem Jesus var, for engelen Gabriel hadde fortalt henne dette, men hva hjalp vel dette når det store flertal! av folket ikke ville omvende seg? "Han (Jesus) skal være stor og kalles den Høyestes Sønn, og Gud Herren skal gi ham hans far Davids trone, og han skal være konge over Jakobs hus evindeligen, og det skal ikke være ende på hans kongedømme" (Luk. 1, 32-33)

Etter at Jesus var stått opp fra de døde, spurte også disiplene Jesus rett ut om han kom til å opprette riket for Israel, men da Jesus visste at jødene ikke var villige til å ta imot ham som kongen i dette riket og likeledes omvende seg, så svarte ikke Jesus direkte på dette spørsmålet, men henviser til den store oppgaven som lå foran dem, nemlig å formidle frelsesverket ut til all verden. "Da de nå var kommet sammen spurte de ham: Herre gjenreiser du på den tid riket for Israel? Han sa til dem: Det tilkommer ikke dere å vite tider eller timer som min Fader har fastsatt av sin egen makt, (Dette betyr med andre ord: At det er Faderen som skal bestemme når riket skal opprettes, men det skal opprettes en gang i framtiden) men Dere skal få kraft idet den Hellige Ånd kommer over dere, og Dere skal være mine vitner både i Jerusalem og i hele Judea og Samaria og like til jordens ender." (Ap.Gj. 1, 6-8)

I stedet for 1000-års-riket fikk vi altså menighetens tid.

Menigheten eller den sanne kirke består både av frelste jøder og frelste hedninger. Den største gruppen i denne forsamlingen består av hedninger, for jødene som nasjon er av Gud selv satt utenfor i å være aktive deltagere i framskyndelsen og utkallelsen av menigheten. Gud har i denne tidshusholdningen lagt et dekke over jødene, men når de engang i framtiden omvender seg til Herren, skal dekket bli tatt bort, og de skal forstå sin egen situasjon og hemmeligheten med menigheten. (2. Kor. 3, 14-16) Til dette skjer, må de ennå en tid tumle rundt blant hedningene i diasporaen eller i landet, Eretz Israel, men litt etter litt skal de forstå at Jesus-Kristus er Herre og Messias, og de skal klage sårt over ham (Jesus) som de har gjennomstunget. (Sak. 12, 10) Og da skal de hilse ham velkommen med ordene som Jesus sa til dem i Matt. 23, 38-39. "Se deres (jødenes) hus skal lates dere øde (tapet av landet og ydmykelsene i diasporaen). For jeg sier dere: Fra nå av skal dere ikke se meg før dere sier: Velsignet være han som kommer i Herrens navn" — og dette er Messias, som er den samme som Jesus Kristus.

Ved siden av at menigheten eller den sanne kirke er en hemmelighet for verden, danner den også en åndelig enhet med Jesus Kristus, der han er hodet for denne hemmelige organismen, og vi er lemmene. Når denne organismen eller dette legeme er fulldannet, fullt utviklet eller fulltallig, kommer Jesus selv ned i lufthimmelen og tar de troende av hedninger og jøder, som tilhører menigheten, til seg. Og da skal vi bestandig være sammen med Herren — han som vi trodde på og

satte vår lit til — til tross for motgang og hån. (Den som intet våger, intet vinner) " - - - for Herren selv skal komme ned fra himmelen med et bydende rop, med overengels røst og med Guds basun, og de døde i Kristus skal først oppstå, og deretter skal vi som lever sammen med dem rykkes i skyer opp i luften for å møte Herren, og så skal vi alltid være sammen med Herren. Trøst da hverandre med disse ord." (1. Tess. 4, 16-18)

På samme måte som hemmeligheten med menigheten er skjult for verden og for de fleste av jødene i dag, var den også skjult for de troende eller de frelste av jøder og hedninger i gammeltestamentlig tid. Grunnen til det var for det første at de ikke hadde behov for å vite det. De ventet på sitt eget rike — Guds-riket i sin konkrete manifestasjon. De ventet også på frelsen og Frelseren, som skulle komme og opprette dette riket, riket for Israel. (Ap.gj. 1, 6)

For det andre er kristendommen åpenbaring, der frelsessannhetene og ordningene i Guds-riket åpnebaret og blir gjort kjent etter som tiden går, og det blir behov for å vite det.

Paulus var den første som fikk beskjed om denne hemmeligheten med menigheten. Han sier bl. a. om dette: "Nå gleder jeg meg over mine lidelser for dere og utfyller i mitt kjød det som ennå fattes i Kristi trengsler, for hans legeme, som er menigheten, hvis tjener jeg er blitt etter den Guds husholdning som er meg gitt blant dere, det vil si å fullføre Guds ord, den hemmelighet som har vært skjult fra alle tiders og slekters opphav, men nå er blitt åpenbaret for hans hellige. (Kol. 1, 24-26)

Han sier videre om denne hemmeligheten med menigheten: "Derfor bøyer jeg mine knær, jeg Paulus, Kristi Jesu fange, for deres skyld, dere hedninger, om dere ellers har hørt om den husholdningen med den Guds nåde som er meg gitt for dere, at han ved åpenbaring har kunngjort meg hemmeligheten, således som jeg ovenfor har skrevet med få ord, hvorav dere, når dere leser det, kan kjenne min innsikt i Kristi hemmelighet, som i de forrige tidsaldre ikke er blitt kunngjort for menneskenes barn således som den nå er åpenbart for hans hellige apostler og profeter i Ånden, at hedningene er medarvinger og hører med til legemet og har del med i løftet i Kristus Jesus ved evangeliet hvis tjener jeg er blitt etter den Guds nådes gave som er meg gitt ved virksomheten av hans makt. Meg den ringeste av alle hellige, blev den nåde gitt å forkynne hedningene evangeliet om Kristi uransakelige rikdom, og å opplyse alle om hvorledes husholdningen er med den hemmelighet som har vært skjult fra evige tider i Gud, som har skapt alt." (Ef. 3, 1-9)

For det første er den nytestamentlige menighet Jesu mystiske legeme hvor han selv er hodet og de kristne er lemmene. Det er bare menigheten som utgjør legemet. Ingen annen gruppe eller forsamling av frelste har del i det.

For det andre var menigheten eller nådens husholdning en hemmelighet for de troende i gammeltestamentlig tid. Det var først Paulus som fikk innsikt i og opplysninger fra Gud om denne hemmelighet. Ikke engang maktene og myndighetene i himmelen hadde greie på dette. (Ef. 3, 10) Sønnen og Ånden hadde naturligvis greie på dette, for de er jo personer i Gud.

For det tredje er både jøder og hedninger arvinger til menigheten eller til Kristi legeme. Dette vil si at både troende jøder og troende hedninger har deli Kristus og er innpodet i ham som grenene til vintreet. Dette vil da si at begge kategorier av frelste, både hedninger og jøder, har sitt "nye liv" fra Kristus og er i Jesus-Kristus Messias. Dette betyr at de har åndelig fellesskap med ham og med hverandre og er gått over fra døden til livet, for der synden er sonet og tilgitt, der har ikke Satan lenger noe krav på mennesket.

Menigheten eller ekklesia, som betyr den utkalte forsamling, er utkalt fra verden til Gud ved Jesu forsonergjerning på Golgata. Menigheten er derfor Guds bevis til oss og for verden på at han har

godtatt Kristi forsonergjerning. Likeledes er den et bevis på at Jesus er stått opp fra de døde og sitter ved Faderens høyre hånd. Og til slutt i denne oppsummeringen er den et bevis på at Guds-ordet og det profetiske ord er sant, og at det går i oppfyllelse når tiden er inne til det, for vi må være oppmerksomme på "at intet profetord i Skriften er gitt til egen tydning, for aldri er noe profetord framkommet ved et menneskes vilje, men de hellige Guds menn talte drevet av den Hellige Ånd." (2. Pet. 1, 20-21)

I denne artikkelen har jeg forsøkt å beskrive Guds-riket i vår tidsperiode, menighetens tid eller nådens tid, og vist at det er et "nåde rike", som en ikke kan ta og føle på og se med sine egne øyne. Guds-riket i denne tidsperioden er skjult tilstede i en hemmelighetstilstand, og medlemmer er alle mennesker, både jøder og hedninger, som har den Hellige Ånd i sitt hjerte som innsegl og pant til forløsningens dag. (Ef. 4,30)

Jeg har også pekt på det nye som skal komme, riket for Israel, med Jesus som konge ut ifra Jerusalem og Israel. Vi ser allerede konturene av dette riket med det som skjer i Israel i dag. Dette vil da bli et konkret Guds-rike på jord, der Jesus vil styre verden med stø og sikker hånd ut ifra Jerusalem, den store konges by. Vi gler oss alle til den konkrete manifestasjonen av Guds-riket på jord og ser fram til at den kommer.

Likevel har jeg "en stor gremmelse og sorg i mitt hjerte" for å citere Paulus, hva som gjelder en stor del av mine medkristne. De ser ikke eller vil ikke se at riket for Israel kommer. Det kommer av at kirken og teologene har tatt løftene som er blitt gitt til jødene og overført dem på menigheten. Men dette er ikke riktig. Gud selv våker over sitt ord og sine løfter så vel til menigheten som til Israel. Gud angrer ikke på sine løfter, men passer selv på at det profetiske ord går i oppfyllelse. "Etter evangeliet er de (jødene) fjender for deres skyld, men etter utvelgelsen er de elsket for fedrenes skyld, for sine nådegaver og sitt kal I angrer Gud ikke på." (Rom. 11, 28-29)

Tingvoll den 15. juni 1979 Oskar Edin Indergaard

KIRKEN OG ISRAEL

For det første vil jeg si at både kirken og Israel er ordninger som er villet av Gud, og som har sine avmålte oppgaver og oppdrag i frelses— og tidshusholdningene. I denne tidshusholdningen, nådens tid, som strekker seg i tid fra pinsefestens dag og til Jesu komme i lufthimmelen for å hente menigheten hjem til himmelen, er det menigheten eller den sanne kirke som er hovedbæreren for utbredelsen av evangeliet og Guds hovedvitner og misjonærer på jord.

Hva som gjelder jødene i denne tidshusholdningen, er de av Gud selv satt inn på et sidespor og må vente der til de en gang i framtiden blir satt inn på hovedsporet igjen. På dette sidesporet har de nå ventet i snart 2000 år, og i hele denne tiden har de tumlet rundt enten i diasporaen eller i landet, Eretz Israel, uten å kunne virkeliggjøre sin egentlige oppgave på jord, nemlig å formidle frelsessannhetene fra deres egen tro, jøde— og kristendommen.

Som straff for at de ikke ville ta imot Jesus-Kristus som konge i det konkrete Guds-riket, som Gud bød dem for snart 2000 år siden, og som de hadde ventet på i alle disse år, tok Gud dem til side og straffet dem for dette. På samme måte som jødene gikk inn i en hemmelighetstilstand i disse 2000 år, idet Gud selv satte dem til side og la et dekke over dem, slik at de ikke forsto at dekket oppheves i Kristus (2. Kor. 3, 14), gikk også Guds-riket inn i sin hemmelighetstilstand i vår tidshusholdning. Guds-riket her og nå er ikke av den beskaffenhet at du kan se det med dine naturlige øyne og ta og føle på det. Guds-riket er tilstede hos enhver som tror, men noen ytre glans og makt har det ikke.

Men slik skal det ikke være for bestandig. En gang i framtiden vil likevel Gud opprette sitt rike på denne jord med Jesus-Kristus-Messias som konge ut ifra Israel og Jesusalem. Løftene om dette og profetiene om dette står likevel fast selv om Gud måtte utsette dette sitt fortsett og tilbud til verden i snart 2000 år.

Gud kan ikke gi oss noe når vi ikke vil ta imot det. Gud kunne heller ikke tvinge sitt konkrete Guds-rike inn på jødene når de ikke ville ta imot Sønnen, som er konge i dette riket. Alt avhenger med andre ord om vi er villige til å ta imot Sønnen, slik som han er — dette gjelder både hedningene og jødene. Og dersom dette skjer, skal vi få del i alle løfter, herligheter og ordninger som Gud har planlagt av sitt eget frie råd og sin egen frie vilje. Dersom dette skjer, skal vi få alle rettigheter både til og i Guds-riket uansett hvordan det manifesterer seg i de forskjellige tidshusholdninger. Hovedsaken er at vi anerkjenner Sønnen.

I dette foredraget hadde jeg tenkt å vie dette konkrete Guds-riket, riket for Israel eller 1000-års-riket en del oppmerksomhet. Det er selve perlen av tidshusholdningene på denne jord i og med at Jesus-Kristus-Messias skal styre med stø og rettferdig hånd ut ifra Jerusalem — den store konges stad. (Salme 48, 3) Og er det noe verden bare mer og mer trenger, så er det akkurat dette — fred og rettferdighet. Urettferdigheten og synden holder på å ta overhånd i verden, og hele skapningen lenges og stunder etter Guds barns åpenbarelse, (åpenbarelse til og for verden sammen med Jesus-Kristus for opprettelsen av 1000-års-riket). (Rom. 8, 19)

Men så kommer det selvransakende spørsmålet som gir oss et så trist og nedslående svar. Spørsmålet lyder: Hvor er forkynnelsen om denne tidshusholdningen og dette konkrete Guds-riket? Den høres i alle fall ikke i våre kirker og i våre kristne forsamlingshus — med få unntak da.

Hva er det som har skjedd? Er ikke budskapet om det konkrete Guds-riket godt nok? Eller tror vi ikke Guds-ordet slik som det står i Bibelen? Eller har vi fortolket, omtolket og mistolket det profetiske ord i Bibelen? Jeg er redd for at det er det siste som er tilfelle, men mer om det senere.

Perlen av tidshusholdningene på denne jord er i alle fall kommet bort i forkynnelsen. Gud har gjemt det beste til slutt for oss, men vi har rotet det bort. (Jamsfør bryllupet i Kana)(Joh. 2, 1-11). Dette er den tapte husholdningen i forkynnelsen. Dette er den tapte dimensjonen i forkynnelsen, enda både GT og NT sier klart ifra at riket for Israel eller 1000-års-riket skal komme. Dette er den husholdningen som teologene bl.a. i Norge har rotet bort og brukt som saneringspost for å få sitt fortolkningsmessige budsjett til å stemme.

Kirken kan dessverre ikke si oss meget om det profetiske ord, og om det som heretter skal skje. Men dette er da bemerkelsesverdig. Ut ifra sin egenart skulle kirken være ekspert på alt Guds ord, også det profetiske. Hovedårsaken til at kirken er kommet ut i dette teologiske uføret, er at den ikke har tiltro til Guds-ordet, slik som det står skrevet, og at den ved selvtekt selv har tatt Israels plass i profetiene og nærmest fra første stund av har omtolket de profetiske utsagn som går på Israel, på seg selv og på menigheten. Ved dette får kirken et forvirrende og galt syn både på sin egen og Israels plass i frelseshusholdningene, og det den forteller oss om disse ting, biir derfor galt og

forvirrende.

Kirken selv mener at den representerer sluttfasen av Guds-riket på denne jord, men det er ikke sant. Ennå står det igjen en tidshusholdning på denne jord, rettferdighetens husholdning, hvor jødene på nytt er koblet inn fra det sidesporet som de har stått på i alt for mange år. De blir da hovedbærerne i den nye tidshusholdningen som skal bre sine velsignede og forløsende armer ut ifra Jerusalem med Jesus-Kristus Messias som konge.

Gud fører på forunderlig måte jødene hjem igjen til landet, Eretz Israel, og i samsvar med all profeti vil Jesus-Kristus-Messias selv opprette et fredsrrike på jord med utgangspunkt i Israel og Jerusalem. Dette er steinens rike som bl.a. profeten Daniel så og profeterte om. "Og i disse kongers dager vil himmelens Gud selv opprette et rike, som i all evighet ikke skal ødelegges, og dette riket skal ikke overlates til noe annet folk, det skal knuse og gjøre ende på alle andre riker, men selv skal det stå fast evindeligt." (Dan. 2. 44)

Profetene i GT forutså og profeterte om dette riket og om denne kongen, og jødene gledde seg til og så fram til dette fredsriket selv om det tok lang tid, og de i livet ikke oppnådde det som var lovet.

"Og jeg har dog innsatt min konge på Sion, mitt hellige berg. Jeg vil kynngjøre hva fastsatt er: Herren sa til meg (Jesus): Du er min sønn, jeg har født deg dag. Begjær av meg, så vil jeg gi deg hedningene til arv og jordens ender til eie. Du skal knuse dem med jernstav, som en pottemakers kar skal du sønderslå dem." (Salme 2, 6-9)

"For riket hører Herren til, og han hersker over folkene." (Salme 22, 29)

"Og han (Jesus) skal herske fra hav og til hav og fra elven inntil jordens ender." (Salme 72, 8)

"Og mange folkeslag skal gå avsted og si: Kom la oss gå opp til Herrens berg, til Jakobs Guds hus, så han kan lære oss sine vejer, og vi kan ferdes på hans stier. For fra Sion skal lov utgå og Herrens ord fra Jerusalem. Og han (Jesus) skal dømme mellom hedningefolkene og skifte rett for mange folkeslag, og de skal smi sine sverd om til hakker og sine spyd til vingårdskniver, et folk skal ikke lenger løfte sverd mot et annet, og de skal ikke lenger lære å føre krig." (Es. 2, 3-4)

"For et barn er oss født, en sønn er oss gitt, og herredømmet er på hans skulder, og han kalles under, rådgiver, veldig Gud, evig Fader, fredsfyrste. Så skal herredømmet bli stort og freden bli uten ende over Davids trone og over hans konge-rike, det skal bli støttet og oppholdt ved rett og rettferdighet, fra nå av og til evig tid, Herrens, hærskares Guds nidkjærhet skal gjøre dette." (Es. 9, 6-7)

"Se, dager kommer sier Herren, da jeg vil la stå fram for David en rettferdig spire, og han skal regjere som konge og gå fram med visdom og gjøre rett og rettferdighet i landet. I hans dager skal Juda bli frelst og Israel bo trygt, og dette er det navn som han skal kalles med: Herren vår rettferdighet." (Jer. 23, 5-6)

"Og de skal bo i det land som jeg gav min tjener Jakob det som deres fedre bodde i, de skal bo i det, de og deres barn, og deres barnebarn, til evig tid, og David (Jesus) min tjener, skal være deres fyrste evindeligt. Og jeg vil gjøre en fredspakt med dem — en evig pakt med dem skal det være, og jeg vil bosette dem i mitt land og la dem bli tallrike, og jeg vil sette min helligdom midt iblant dem for evig tid." (Esek. 37, 25-26)

"Og Herren skal brøle fra Sion og la sin røst høre fra Jerusalem og himmel og jord skal skjelve, men Herren er en tilflukt for sitt folk og et vern for Israels barn. Og dere skal kjenne at jeg er Herren deres Gud, som bor på Sion, mitt hellige berg, og Jerusalem skal være et hellig sted, og fremmede

skal ikke mere trenge inn der." (Joel 3, 21-22)

"På den dag vil jeg reise opp igjen Davids falne hytte, og jeg vil mure igjen dens revner og reise opp det som er nedbrutt av den, og jeg vil bygge den opp igjen som i fordums dage, så at de (jødene) får ta det i eie det som er igjen av Edom, og alle hedningefolk som kalles ved mitt navn, sier Herren, han som gjør dette." (Amos 9, 11-12)

"Og mange hedningefolk skal gå avsted og si: Kom, la oss gå opp til Herrens berg og til Jakobs Guds hus, så han kan lære oss sine veier, og vi ferdes på hans stier. For fra Sion skal lov utgå, og Herrens ord fra Jerusalem." (Mika 4, 2)

"Og alle de som blir igjen av alle de hedningefolk som angrep Jerusalem, skal år etter år dra opp for å tilbede Kongen, Herren, hærskaenes Gud, og for å delta i løvsalenes fest. Men om noen av jordens folk ikke drar opp til Jerusalem, for å tilbede kongen, hærskaenes Gud, så skal det ikke komme regn hos dem." (Sak. 14,16-17)

Gud har på ingen måte forkastet Israel og jødene. Det som skjer i Israel i dag, og det som har skjedd med jødene i løpet av f.eks. de siste 30 år, viser dette klart. Dette er naturligvis også i overensstemmelse med all profeti som samstemmig sier at Gud skal føre jødene hjem til Israel igjen. Først vil han straffe, men deretter vil han lege. Dette går som en rød tråd gjennom hele GT.

Dette burde kirken og hver enkelt kristen kjenne til og formidle videre til en Kristus-fremmed verden som har fått anti-semittismen og anti-sionismen i vuggegave — som en del av arvesynden — og pleier sin antipati mot jødene med stor omhu. Men kirken formidler ikke videre Guds-ordet om dette slik som det står. Den har omtolket det som står om Israel, til å gjelde seg selv, slik at det ikke er mere plass til et selvstendig Israel og et fredsrrike ut i fra Jerusalem. Dette gjelder både de geografiske landområdene som Gud for lang tid siden har gitt jødene i Midt-Østen, og det gjelder den frelsen som skal komme Israel til del i slutten av vår tidshusholdning. Det samme gjelder også kongedømmet eller riket for Israel som i kirkens fortolkning av Guds-ordet er blitt til et generelt frelseskongedømme. Men dette stemmer ikke.

Gud fører fortrødent jødene videre hjem til landet, Eretz Israel, og lar dem få del i landet og utvidelsene av det. Det som har skjedd med jødene i løpet av de siste tredve år, har derfor blitt en veldig belastning for kirken og dens feilaktige syn på Israel. Det som skjer med jødene i dag er blitt en veldig utfordring til kirkens kvasi-teologi på dette området, som på ingen måte hverken stemmer med det som skjer eller med profetiene. Og vi vet alle at når ikke kartet stemmer med terrenget, så er det ikke terrenget det er noe galt med, men kartet.

Hva sier så kirkens folk om denne problemstillingen?

Jeg vil i det følgende ta med noen sitater fra bøker og publikasjoner som er kommet ut de siste årene, og som klart strider mot en konkret og eksakt forståelse av Bibelens profetier om Israel.

I boken, Så sier Kirkens Herre, som er utgitt av teologer ved Menighetsfakultetet, heter det f.eks.: "Kirken må vokte seg for å bruke politiske hendelser i tiden som f. eks. opprettelsen av staten Israel — som bevis på jødene snarlige omvendelse eller Jesu nære forestående komme. Heller ikke må man forsøke å bevise at Bibelen — dvs. GT's profetier "har rett" ved å sammenligne Israels landegrenser i dag med landebeskrivelser i GT. Dette har trosstyrkende betydning for jødene som tegn på Guds trofasthet og løftesoppfyllelse. Men kristen teologi må se dette annerledes, likesom NT selv gjør."

Jeg tar naturligvis avstand fra denne uttalelsen. Her biir det advart mot at en tar opprettelsen av

staten Israel som et tegn på at jødene skal omvende seg, og at Jesus Kristus-Messias snart kommer tilbake, først for å hente menigheten og deretter for å opprette fredsriket ut ifra Israel og Jerusalem. Forstår ikke teologene at opprettelsen av staten Israel er forutsetningen for at profetiene om Israels frelse og opprettelsen av riket skal kunne gå i oppfyllelse?

I overensstemmelse med all profeti fører Gud jødene hjem til landet og frelser dem der. Det er ikke i diasporaen eller som resultat av misjonsvirksomheten at jødene blir frelst, men det er Gud selv som gjør det, og han gjør det i landet, i staten Israel. "Jeg vil hente dere fra folkene og samle dere fra alle landene, og jeg vil la dere komme til deres eget land. Og jeg vil sprengte rent vann (Den Hellige Ånd) på dere, og dere skal bli rene, fra alle deres urenheter og fra alle deres motbydelige avguder vil jeg rense dere. Jeg vil gi dere et nytt hjerte, og en ny ånd vil jeg gi innen i dere, og jeg vil ta bort stenhjertet av deres kjød og gi dere et kjøtt hjerte. Min Ånd vil jeg gi innen i dere, og jeg vil gjøre at dere følger mine bud og holder mine lover og gjør etter dem." (Esek. 36, 24-27)

I ovenfornevnte sitat biir det også advart mot at en tar Guds løfter til Abraham om landet alvorlig, idet en sammenligner de geografiske grenser som Israel har i dag, med de landløftene som Abraham fikk av Gud. "Den dag gjorde Herren en pakt med Abram og sa: Din ættgir jeg dette landet, fra Egyptens elv like til den store elv, elven Frat." (1. Mos. 15, 18) Dette løftet ble, som vi vet, stadfestet en rekke ganger og gjengitt til både Jakob, Isak og Josva.

Teologene behøver ikke være engstelige for at Israel ikke skal oppnå det landet de har fått løfte om Israel har for lang tid siden fått det av Gud, så nå når jødene utvider sine landområder, er det sitt eget land de tar av. De tar ikke fra andre som det anti-sionistiske hylekoret til enhver tid larmer om, men de tar av sitt eget. Vi må huske på at hele jorden hører Herren til, og han gjør med sitt som han vil, og sitt kall, sine nådegaver og sine løfter angrer han ikke på, men han vil la løftene gå hastig i oppfyllelse når tiden er moden til det. "Og ditt folk — de er alle sammen rettferdige, til evig tid skal de eie landet, de er jo en kvist som jeg har plantet, et verk av mine hender til min ære. Den minste skal bli til tusen, og den ringeste til et veldig folk, jeg, Herren, vil la det skje hastig, i sin tid." (Es. 60, 21-22)

I ovenfornevnte sitat biir det også sagt at kristen teologi må se disse problemstillinger annerledes, liksom NT selv gjør. Ja, at teologene ser dette annerledes, det vet vi, men vi kan ikke være enige i at hverken kristen teologi (læren om Gud) eller NT ser dette annerledes enn GT gjør. Det er ingen motsetning mellom det profetiske ord i GT og NT. De profetiske linjene som biir trukket opp i GT skal ikke brytes og omtolkes i NT, men de skal ha sin naturlige gang slik de kommer til uttrykk i GT. Profetiene skal ikke brytes i NT, men de skal løpe linjen helt ut. Det nye som kommer til i NT, skal føye seg inn i de linjene som GT trekker opp. På denne måten blir det en enhet i Guds ord. I motsatt fall blir Guds-ordet og profetiene brutt opp og radbrekket, og Guds-ordet biir til menneskeverk og filosofiske tankebygninger som bare forvirrer og har ingen interesse eller betydning. Dersom vi fikler med og forandrer Guds-ordet i GT og profetiene, blir det ikke Guds-ord lenger, men vranglære.

Hva som gjelder dette sitatet, vil jeg bare til slutt presisere at NT ser på profetiene i GT på samme måte som de ble oppfattet i gammeltestamentlig tid, så denne påstanden om at vi må se og forstå profetiene i GT annerledes, holder ikke stikk. Det skal vi komme tilbake til senere, men jeg vil allerede nå få presisert dette.

Jeg vil i det følgende sitere en del fra Seth Erlandssons bok, Guds folk Israel, der han skriver (på s. 52 og 53): "Den gamle pakts gudsfolk var det kjødelige Israel. Det var identisk med et ganske bestemt folk, knyttet til et ganske bestemt land, Kana'an, og en ganske bestemt by, Jerusalem. Vi har tidligere kommet til at den nye pakts gudsfolk ikke er avhengig av en bestemt opprinnelse. Derfor er det heller ikke bundet til et bestemt folk, et bestemt land eller en bestemt by." (Så langt er alt

riktig, men så kommer det som er galt, undertegnedes kommentar.) "Men på samme måten som løftene til det gamle gudsfolket får sin oppfyllelse i den nye pakts guds-folk, slik er det også med de herlige løfter som ble knyttet til landet, Jerusalem og templet. Løftene om Jerusalem, Sions berg og templet gjelder den kristne menighet og dens hode, Kristus."

Først så mener Erlandsson at løftene til jødene i GT gjaldt bare dem, og det er rett, men så i nytestamentlig tid har de plutselig ikke disse løftene lenger. De er blitt overtatt av menigheten. Hvor i Bibelen står dette : At menigheten skal overta løftene til Israel og jødene? Svaret er: Ingen steder. står det derimot-ikke i NT om jødene: "Etter evangeliet er de fiender for deres skyld, men etter utvelgelsen er de elsket for fedrenes skyld, for sine nådegaver og sitt kali angrer Gud ikke på." (Rom. 11, 28-29)

Paulus sier videre om jødene og løftene: "de som er isralitter, de som barnekåret og herligheten og paktene og lovgivningen og gudstjenesten og løftene tilhører." (Rom. 9, 4)

Hvor i Bibelen står det at menigheten i nytestamentlig tid for godt og for alltid har overtatt jødernes rolle og betydning? Ingen steder. Menigheten er en nyskaping som har sine egne løfter og er hovedbærer for frelsessannhetene i nådens tidshusholdning, mens det gamle gudsfolket, jødene, av Gud selv er satt inn på et sidespor og må vente til de får grønt lys av Livets Herre til å fortsette der de slapp for 2000. år siden. Vi må ikke blande sammen den kristne menighet og den jødiske menighet i gammeltestamentlig tid. Det er to forskjellige menigheter, og begge har sin berettigelse og har fått sine spesielle oppdrag og løfter.

Det forholdet at den nytestamentlige menighet også består av jøder (Ef. 2,13-18), forandrer ikke dette forholdet at disse to størrelser ikke må blandes sammen.

Videre sier Erlandsson at løftene om Jerusalem, Sions berg og templet hører menigheten til. Dette er jo så åpenbart og innlysende galt at det går vi forbi i stillhet, idet vi henviser til de gammeltestamentlige profetiene om dette. I alt dette slår vi vårt blikk skamfullt ned på vegne av vår kirke og ber: Herre , opplåt kirkens øyne så den kan se.

Noe av det verste med sitatet fra Erlandsson er imidlertid at han bruker Jesus, menighetens hode, som brekkstang for en slik forståelse av løftene til jødene. Han sier at løftene til jødene gjelder menigheten og dens hode, Kristus. Og det siste er rett. Løftene gjelder også Kristus som konge i riket for Israel ut ifra Jerusalem og templet der, men løftene til Israel gjelder ikke menigheten. Så her er noe rett og noe galt, og da må vi være på vakt, for aldri er noe så farlig som når det inneholder en del av sannheten. Da kan denne delen få det hele til å se riktig ut.

Så er vi kommet til Oskar Skarsaunets brosjyre, Endetidsprofetiene, hvor han som så mange andre gjør greie for hvordan teologene ser på forholdet mellom Israel og menigheten. Han sier (på s. 33): "Den gamle frelseshistorien som GT forteller om, er full av forbilder, modeller, mønstrer på det som Det nye testamente forteller om. Man kaller gjerne denne tolkningsmodellen den "typologiske." Den tar tekstens historiske mening alvorlig. Og samtidig gjør den historien aktuell."

Dette betyr med andre ord at de problemstillinger og problematikker som blir tatt opp i GT, peker fram til Kristus på Golgata og på menigheten. Det eneste som blir igjen av profetiene i GT er med andre ord den historiske ramme som de er skrevet i. Innholdet og den opprinnelige betydningen blir derimot forandret og sett i lys av hvordan teologene oppfatter dette. Det som står i GT, er ikke ment til å forståes slik som det står, men det står som forbilder på menigheten og kirken. Kirken har med andre ord tatt over der jødene slapp og fører frelsessannhetene og profetiene videre på en ny og annen måte.

Her ser vi igjen at jødernes linje blir brutt i stykker, og at kirken eller menigheten tilraner seg løftene og frelsessannhetene som ble gitt til Israel. Menigheten av jøder i GT blir forbilde for menigheten eller kirken. Frelsen av jødene som folk, som GT snakker så mye om, blir ikke reell lenger, men omtolket til å gjelde den frelse som finner sted i nådens tidshusholdning. Det at jødene skal bli frelst som folk, faller ut, og i tilfelle det ikke faller ut må denne frelsen formidles av kirken gjennom misjonen.

Det gamle tolvstammefolket blir ikke reelt og virkelig lenger etter den typologiske metoden, men skal bety "det nye tolvstammefolket" av menigheten i nådens tidshusholdning. Guds folk i GT blir gjort til og blir gjort likt med Guds folk i menigheten.

Her blir linjene fra GT brutt og kjørt fram i en spiss og forsvinner i en gal tolkning av GT. Denne gale tolkningen gjør at GT blir "spist opp" og forsvinner i NT, og som resultat av denne tolkningsmetoden kommer det fram noe rart og fremmed som hverken vi eller det gamle Israel eller jødene i Israel i dag vil kjennes ved og godta — og mange flere med oss.

Videre sier Skarsaunet ganske freidig med fete typer på s. 33: "Denne nytestamentlige tolkning er forpliktende for oss."

Nei, jeg kan ikke si at jeg føler meg forpliktet på en slik radbrekking og ødelegging av profetiene i GT og en slik behandling som her det gamle gudsfolk, jødene, blir utsatt for. La det stå fast: Israel er Israel og ikke menigheten. Det omvendte er også tilfelle. De er begge ordninger som er villet av Gud, og som skal utfylle hverandre hva som gjelder frelsessannhetene og utbredelsen av det glade budskapet. Det var ikke meningen at de skulle konkurrere med hverandre, og at kirken skal overta eller tilrane seg det som er sagt til og lovet Israel.

Av samme grunn fører også Gud jødene hjem igjen til landet, Eretz Israel, og viser med dette at løftene er reelle. Og det som står igjen av løfter til Israel, kommer Gud til å sørge for at det går i oppfyllelse, og at jødene får sin rett. Dette som skjer med Israel i dag, er derfor en veldig påkjenning og belastning for kirkens feilslåtte syn på Israel og på fortolkningene som er blitt det gamle gudsfolk til del. Dette er en veldig utfordring til kirken om å revurdere sitt feilaktige syn og utsyn om Israel og komme i overensstemmelse med det som Bibelen sier om disse ting.

Det som skjer i Israel i dag, truer med å velte kirkens feilaktige fortolkningsprinsipper i grøften og stille dem åpenlyst til skue og til skam for sin feilaktige teologi mot sin "åndelige" bror Israel. Og det som kommer til å skje, vil bare enda mer blottlegge denne teologi og kompromittere den.

Kirkens teologi om Israel er gal og avleggs. Historien selv viser det. Opprettelsen av staten Israel viser det. Det at Gud hjelper jødene til seier i kamp, viser det. Det at de tar sitt gamle land i besittelse ifølge profetiene, viser det. Og Bibelen viser dette klart. Det har den forøvrig gjort hele tiden, men når ikke kirken vil ta Guds-ordet og profetiene slik som de står, får den selv svi for det og smake den beske smaken av sitt eget feilgrep.

Kirkens teologi om Israel har en flau og besk smak allerede i dag, og verre skal det bli. Jeg vil bare stille spørsmålet: Hva vil kirken selv gjøre med sin feilaktige teologi og sine feilaktige fortolkningsprinsipper?

På samme måte som Erlandsson brukte Jesus-Kristus-Messias som brekkstang for det såkalte nytestamentlige fortolkningsprinsippet, gjør også Skarsaunet det. Han sier (på s. 34): "All gammeltestamentlig profeti er oppfylt eller skal oppfylles "i Kristus." Alle frelsesløftene i den gammeltestamentlige profeti gjelder frelsen i Kristus."

Ja, jeg er enig i at alle profetiene har sin oppfyllelse i Jesus-Kristus, for de peker på ham, men ikke alle profetiene peker på frelsen i Jesus-Kristus. Det går da ikke an å si at alle profetiene i GT peker fram til Kristi forsoningsverk på Golgata og får sin endelige og avsluttende oppfyllelse der. Vi vet alle hva Golgata står for. Det er utgangspunktet for oss. Der begynner vi, og der avslutter vi. Der ber vi, der gråter vi og der håper vi. Men vi både tilslører og forfalsker frelsesverket dersom vi sier at alle gammeltestamentlige profetier ble oppfylt i frelsen som Jesus tilvant oss på Golgate.

Det forholdet at man bruker og forbruker Kristus på denne måten, blir kalt for Kristus-transformasjonen. Det betyr igjen at Kristus gir profetiene en annen, ny og ukjent betydning enn det de opprinnelig hadde, og at alle profetiene går på frelsen i Jesus-Kristus.

Skarsaunet sier om dette på s. 34 og 35: "Så langt jeg kan se, finnes det knapt noe sentralt profetisk motiv i GT som ikke taes opp i NT og der det gjennomgår denne dyptgripende nytolkning. Det er så å si en transformasjon (omforming), la oss kalle den "Kristus-transformasjonen."

Jeg kan ikke se at vi har lov til å gå utenom denne forpliktende nytolkning i NT, når vi vil anvende GT's profetier på vår tid. Det går nok ikke an å overføre profetiske utsagn om det gamle gudsfolks fiende — f.eks. Egypt, Assyria, "Nordens konge" osv. — direkte på de tilsvarende moderne stater. Da går vi utenom Kristus-transformasjonen i NT. La oss si det enkelt: "Det første spørsmål vi skal stille til en gammeltestamentlig profeti er dette: Hvordan er denne profeti tolket og eventuelt nytolket og "transformert" i NT?"

Jeg kan ikke si at jeg føler meg forpliktet på dette Skriftprinsippet og denne nytolkning av de gammeltestamentlige profetier. Dette tolkningsprinsippet viser seg å være galt og feilaktig. Bibelens klare ord og profetier viser oss at dette er galt. Dette tolkningsprinsippet om Kristus-transformasjonen minner meg svært så mye om magi der man forsøker å tvinge guddommen til å oppfylle sine egne Ønsker og behov. I dette Skrift— og tolkningsprinsippet forsøker man altså ved hjelp av Kristus eller hans forsoningsverk på Golgata å få de forskjellige profetiene til å bety noe annet enn det de opprinnelig står for og betyr.

Nei, vi må tilbake til kilden selv, "ad fontes", til Bibelen og la den tale til oss slik som det står skrevet. Da går det bra. Vi må la disse feilaktige Skrift— og fortolkningsprinsippene fare. Da går det bra. Vi må ikke sette fortolkningen over Bibelens egne ord og utsagn, for da biir fortolkningene forpliktende for oss og ikke Skriftens egne ord. Dersom dette skjer, biir fortolkningene gjort til Bibel, og Bibelen gjort til fortolkninger. Da snur vi det hele på hodet, og da bærer det galt avsted.

Dersom vi benytter oss av dette Skrift— og tolkningsprinsippet, får det også betydning for profetenes og Guds troverdighet igammeltestamentlig tid. Dette vil igjen si at profetene profeterte galt, og at Guds-ordet ikke er til å stole på, og at det ikke er ment slik som det står og biir sagt. Som vi vet hadde profetene sine profetier og utsagn fra Gud selv. Det var Guds ord de forkynte. De var selv ikke ansvarlige for hva de sa, men de var drevet av den Hellige Ånd til å profetere. (2. Pet. 1, 21). Det blir med andre ord Gud selv som er ansvarlig for utsagnene i GT og sannhetsgehalten i dem. Men etter dette nye fortolkningsprinsippet som det her opereres med, blir da konsekvensene av dette at Gud har tatt feil, eller at han med viten og vilje har ført sitt eget folk i gammeltestamentlig tid bak lyset ved å forkynde galne og feilaktige ting. V i forstår selv hvor lite holdbart dette prinsippet er, og hvor grunnfalskt det er. Derfor gir vi det på båten og oppgir det — her og nå, og lar Bibelen tale til oss med sitt eget myndige ord.

Dersom vi opprettholder dette Skrift— og tolkningsprinsippet, vil det igjen si at også Jesus og de som "skrev" det Nye Testamentet, vitnet galt, for de gjentar jo det som GT beskrev og profeterte om. Og da var det heller ikke rart at den vanlige mann og kvinne av jødene tok feil, for da ble de jo ført bak lyset av Gud, Kristus, den Hellige Ånd, profetene og apostlene.

Men slik er det naturligvis ikke. Ser vi ikke at det er samsvar mellom de profetiske utsagnene i GT og NT? Dersom vi ikke gjør det, kommer det av at vi fortolker og ikke leser hva som står.

Som utgangspunkt og ramme for dette samsvaret kan vi ta Jesu ord om loven og profetene i Matt. 5, 17-18: "Dere må ikke tro at jeg er kommet for å oppheve loven eller profetene, jeg er ikke kommet for å oppheve, men for å oppfylle. For sannelig sier jeg dere: Før himmel og jord forgår, skal ikke den minste bokstav eller en eneste tøddel forgå av loven, før det er skjedd alt sammen."

Profetene snakket mye om Gudsriket som skulle komme i sin konkrete og synlige manifestasjon. Her bekrefter Jesus at alt det som profetene sa om dette, skal gå i oppfyllelse. Absolutt alt. Hver eneste tøddel. Det er hver en liten detalj.

Videre ser vi at Peter gir uttrykk for det samme i Ap.gj. 3, 19-21, der han sier at alt det som profetene i GT snakket om, skal gå i oppfyllelse: "Så fatt da et annet sinn og vend om, forat deres synder må bli utslettet, så husvalelsens tider kan komme fra Herrens åsyn, og han kan sende den for dere utkårede Messias, Jesus, som himmelen skal huse inntil de tider da alt det biir gjenopprettet som Gud har talt om ved sine hellige profeters munn fra eldgamle dager av."

Vi skal i det følgende se hvordan utsagnene i NT samsvarer med utsagnene i GT, hva som gjelder den del av Guds-riket eller den tidshusholdningen som teologene forsøker å skjule for oss, nemlig riket for Israel, som er det samme som 1000-årsriket. Vi må finne fram igjen den forsvunne tidshusholdningen ved hjelp av utsagnene i NT, og det er ikke vanskelig å finne den og dem. De finnes over alt, og de jubler oss i møte når vi omtaler dem, for de var ikke ment til å gjemmes bort, men til å være en supplement til evangeliet om at det skal komme en tidsperiode, da Gud selv skal opprette et rike på jord som skal gjøre ende på alle andre riker, men selv bestå for evig tid — med Jesus som konge.

Vi minnes hva engelen Gabriel sa til Maria: "Og engelen kom til henne og sa: Vær hilset, du benådede! Herren er med deg, velsignet er du blant kvinner. Men hun blev forferdet over hans ord, og grunnet på hva dette skulle være for en hilsen. Og engelen sa til henne: Frykt ikke, Maria! for du har funnet nåde hos Gud, og se, du skal bli fruktsommelig og føde en sønn, og du skal kalle ham Jesus, Han skal være stor og kalles den høyestes Sønn, og Gud Herren skal gi ham hans far Davids trone, og han skal være konge over Jakobs hus evindeligen, og det skal ikke være ende på hans kongedømme." (Luk. 1, 28-33)

Vi minnes også hva disiplene sa til Jesus om opprettelsen av riket for Israel, og der han på ingen måte avviser en slik forståelse av Skriften, men godkjenner den, idet han ber dem heller tenke på de nære ting og på evangeliets utbredelse i den nye tidshusholdningen, nådens tidshusholdning, hvor jødene var satt inn på et sidespor. "Da de nå var kommet sammen, spurte de ham: Herre gjenreiser du på den tid riket for Israel? Han sa til dem: Det tilkommer ikke dere å vite tider eller timer som min Fader har fastsatt av sin egen makt, men dere skal få kraft idet den Hellige Ånd kommer over dere, og dere skal være mine vitner både i Jerusalem og i hele Judea og Samaria og like til jordens ender." (Ap.gj. 1, 6-8)

Folket på Jesu tid så dette Guds-riket og hilste det velkomment: "Og de som gikk foran, og de som fulgte etter ropte: Hosianna! Velsignet være han som kommer i Herrens navn! Velsignet være vår far Davids rike som kommer! Hosianna i det høyestel!" (Mark. 11, 9-10)

Den beste og den mest oversiktlige kronologiske oversikt over det innbyrdes forholdet mellom menigheten og Israel finner vi i Ap.gj. 15, 14-18. Der står det — og det er så viktig at det må refereres og ikke gjemmes eller glemmes bort: "Simon har fortalt hvorledes Gud fra først av drog

omsorg for å få et folk av hedninger for sitt navns skyld (utkallelse av menigheten eller den sanne kirke). Og dermed stemmer profetenes ord overens, slik som det er skrevet: "Deretter (etter at dette er skjedd) vil jeg (Jesus) vende tilbake og igjen oppbygge Davids falne hytte (Israel som folk og land), og det nedbrutte av den vil jeg oppbygge; og jeg vil igjen oppreise den, forat alle andre mennesker skal søke Herren, ja, alle hedningefolk som mitt navn er blitt nevnt over, sier Herren som gjør dette som er kjent av ham fra evighet av."

Dette utsagnet sier med klare ord — og klarere kan det ikke sies: At først blir menigheten uttatt, og deretter skal Gud bygge opp igjen Davids falne hytte. Det er Davids rike som har ligget nede i fornedrelse og avmakt i alle disse år. Dette skal bygges opp igjen, og alle hedningefolkene skal søke til Israel og til Jerusalem.

Vi kan også legge merke til at begrunnelsen for opprettelsen av riket for Israel, Davids kongerike, er at alle mennesker og folk skal søke dit — og dersom de ikke gjør det, vil ikke Herren sende dem regn. (Sak. 14, 17) Og på den tiden er Gudsriket vel etablert hos menneskene på denne jord med Jesus-Kristus-Messias som konge ut ifra den store konges stad, Jerusalem.

Vi må heller ikke glemme utsagnene i Joh. Åp. om 1000-års-riket. Dette bør være så godt kjent at jeg ikke tar plass til å referere det her. (Joh. Åp. 20, 2-15)

Erling Utne, som er en de få teologer i Norge som har en ganske stor forståelse for Israel og dets riktige plass i frelseshusholdningene, sier om 1000-års-riket i sin lille bok, Israel og misjonen: "Vi vil ikke uten videre avvise et chiliastisk syn. (læren om 1000-års-riket) Vi vil bare anmelde følgende kraftige advarsler: Tusenårsrike-tanken hører til det dunkle i Skriften. Endetidens historiske begivenhet er ikke avdekket for oss på det nuværende utviklingstrinn i frelseshistorien så vi har fullt lys over dem. Det ligger et dekke over disse syner, slik at deres profetiske bilder og symboler ikke åpner seg for oss, før Kristus i tidens fylde åpner den aktuelle, eksistensielle forståelse. De er trøstesyner i anfeltelsens og stridens situasjon, ikke gitt for at vi nyssgjerrig kan lese fremtiden."

Ja, jeg er enig med Utne i at mye ligger i det skjulte, og at vi ikke får vite den fulle sannhet om 1000-års-riket, før Kristus kommer og viser oss den fulle forståelse av det. "For vi skjønner stykkevis og taler profetisk stykkevis, men når det fullkomne kommer, da skal det som er stykkevis få ende. Da jeg var barn talte jeg som et barn, tenkte jeg som et barn, dømte jeg som et barn, men da jeg ble mann, la jeg av det barnslige. For nå ser vi i et spejl, i en gåte, men da skal vi se åsyn til åsyn, nå kjenner jeg stykkevis, men da skal jeg kjenne fullt ut, likesom jeg også fullt ut er kjent. (1. Kor. 13, 9-12)

Selv om det er sant det som ble sitert ovenfor fra brevet til korintierne, forundrer det meg likevel at ikke Utne setter likhetstegn mellom 1000-års-riket og det Guds-riket som GT snakker så mye om. Vi har da sannelig store opplysninger og kunnskaper om dette. Det har da ingen hensikt å skjule det som alt er åpenbart. Det har da ingen hensikt å legge et dekke over det som allerede er kjent.

I Ef. 1, 9-10 taler også Paulus om denne nye tidsepoke som skulle komme og om den nye og ennå framtidige tidshusholdningen: "idet han (Jesus) kunngjorde oss sin viljes hemmelighet etter sitt frie råd, som han fattet hos seg selv, om en husholdning i tidenes fylde, at han atter ville samle alt til ett i Kristus, både det som er i himlene og det som er på jorden."

Dette er ikke det samme som nådens tidshusholdning. Nei, denne ovenfor beskrevne tidshusholdning har andre og nye momenter i seg som ikke passer på nådens tidshusholdning. Her vil Jesus samle alle mennesker som hører ham til, både de som er i himlene, og de som er på jorden.

Vi skal i det følgende se litt på jødernes framtidige stilling. Paulus behandler dette i Romerbrevets

11. kapitel. Jeg vil ta med de mest aktuelle vers. "Jeg sier altså: Har de da snublet for å falle? Langt derifra! men ved deres fall er frelsen kommet til hedningene, forat dette skal vekke dem til nidkjærhet." (vers 11)

"For jeg vil ikke, brødre, at dere skal være uvitende om denne hemmelighet, — forat dere ikke skal tykkes dere selv kloke — at forherdelse delvis er kommet over Israel, inntil fylden av hedningene er kommet inn, og således skal hele Israel bli frelst, som skrevet er: Fra Sion skal redningsmarinen komme, han skal borttrydde ugudelighet fra Jakob, og når jeg borttar deres synder, da er dette min pakt med dem." (vers 25-27)

Dette er en hemmelighet: At forherdelsen over Israel er delvis og skal vare i den tidsperioden da menigheten taes ut. Deretter skal hele Israel bli frelst. Og den som skal frelse dem, er Jesus ut ifra Sion eller Jerusalem.

Dette løftet om at jødene skal bli frelst som folk går igjen som en rød tråd gjennom hele GT, så det var ingen hemmelighet, men det er tidsforløpet og det innbyrdes tidsforholdet mellom menigheten og Israels frelse som er nytt.

Et annet forhold som vi må ta med når det gjelder Israels frelse en gang i framtiden, er at jødene på ingen måte skal frelses gjennom misjonsvirksomhet — noe som mange hevder. Gud selv skal frelse dem i en spesiell politisk og krigsmessig situasjon. Dette kommer tydelig fram i Sak. 12, 9-10 og Sak. 13, 1. "Og på den dag vil jeg søke å ødelegge alle de hedningefolk som drar mot Jerusalem. Men over Davids hus og over Jerusalems innbyggere vil jeg utgyde nådens og bønnens ånd, og de skal skue opp til meg som de har gjennomstunget, og de skal sørge over ham som en sørger over sin enbårne sønn, og klage sårt over ham som en klager over sin førstefødte." "På den dag skal det være en åpnert kilde for Davids hus og for Jerusalems innbyggere mot synd og urenheter."

Når vi ser på misjonsvirksomheten, og hvor tungt det kan være mange ganger å vinne mennesker for Kristus, forstår vi rent umiddelbart at misjonsvirksomheten ikke kan utrette det miraklet at en hel nasjon eller et helt folk blir frelst på en dag.

Det synet at det er gjennom misjonsvirksomheten at Israel skal bli frelst, er også en naturlig konsekvens av at kirken har tatt Israels plass i profetiene — men ikke bare det. Den har også tatt Guds plass og skjøvet ham til side, enda det står klart og tydelig i Bibelen at det er han som i en spesiell situasjon skal frelse folket.

Er ikke et slikt teologisk syn som manipulerer både Gud og Jesus, betenkelig? Ja, ikke bare betenkelig, men livsfarlig. Det står om livet — det evige livet, hør bare hva Johannes sier: "Jeg vidner for enhver som hører det profetiske ord i denne bok: Dersom noen legger noe til dette, da skal Gud legge på ham de plager som er skrevet i denne bok, og dersom noen tar noe bort fra ordene i denne profetiske bok, da skal Gud ta bort hans del fra livsens tre og fra den hellige stad, som det er skrevet om i denne bok." (Joh. Åp. 22, 18-19)

Så alvorlig står saken. Det står om det evige livet.

I dag — her og nå — er Guds-riket abstrakt og åndelig, og en kan ikke ta og føle på det og se det, men likevel er det til, og det er reelt og virkelig nok for den som er medlem i det og kan føle og fornemme det. Guds-riket er blant menneskene og inne i hvert enkelt menneske som har sagt ja til kallet og følger Jesus-Kristus-Messias. Men slik skal ikke Guds-riket manifestere seg bestandig og for alltid. En gang i framtiden skal Guds-riket — og forhåpentligvis om ikke så lenge, for vi lever i en overgangstid der profetiene raskt rulles opp foran øynene våre — stå fram i sin tulle kraft og glans med Jesus-Kristus-Messias som konge ut ifra Israel og Jerusalem og gjøre ende på alle de

verdslige riker og selv bestå i all evighet. Da skal vi se det, og da skal alle mennesker se det og søke opp til Jerusalem, opp til Guds sønn som er blitt konge. (Salme 2, 6-9)

Nå kan vi bare glede oss over riket som kommer, og dersom vi er heldige, da er også vårt navn — ditt og mitt — innskrevet til livet i Jerusalem. Da skal vi delta og glede oss over at Jesus er blitt konge i det konkrete Guds-riket, som skal strekke sine velsignede og velsignende armer ut over den hele jord. Da skal også han som ødelegger og binder menneskene i synd og trelldom, Satan, selv være bundet i 1000 år. "Og han grep dragen, den gamle slange, som er Djevelen og Satan og bant ham for 1000 år." (Joh. Åp. 20, 2)

Men inntil det skjer at Gud oppretter dette riket på jord, får vi be, forsøke å vinne andre og utbre kunnskapene om den framtidige del av Guds-riket. Dessverre ser og forstår ikke vår offisielle kirke, statskirken, prestene og teologene dette, og det er trist at en i gjennomgåelsen av det framtidige Guds-riket også parallelt må føre en strid med kristne brødre og søstre, men det er dessverre nødvendig slik som mange kristne radbrekker og mistolker det profetiske ord.

På en måte behøver vi ikke engste oss for dette, for Gud selv våker over sitt ord og vil selv oppfylle det når tiden er inne til det. "Til evig tid Herre, står ditt ord fast i himmelen." (Salme 119, 89) "For Herrens ord er sant og all hans gjerning er trofast." (Salme 33, 4) "Da sa Herren til meg (Jeremias): Du har sett rett, for jeg vil våke over mitt ord, så jeg fullbyrder det." (Jer. 1, 12)

På den andre siden er dette meget trist, bedrøvelig og betenkelig, for man sår tvil om en konkret og umiddelbar forståelse av det profetiske ord som er Guds eget ord. Man setter spørsmålstejn ved Guds eget ord og betviler at det skal forstås slik som det står skrevet. Man setter Guds ord opp imot Gud selv og hevder: At dette kan Gud ikke ha sagt eller ment. Vi vet selv hvem som står bak en slik tankegang og en slik verdsliggjøring og forandring av Guds ord. Det er Satan selv. Og denne tankegangen og fordreiningen av Guds ord møter vi allerede i Edens hage ved Djevelens listige spørsmål til Eva: "Har Gud virkelig sagt?" (1.Mos.3,1). All liberal og ateistisk teologi har sitt utgangspunkt og sin begynnelse i Edens hage.

Ved at man forandrer og sår tvil om betydningen av Guds ord, tar man også fra Gud hans ære som bl. a. ligger i det profetiske ord. "For min skyld, for min skyld gjør jeg det (oppfyller det profetiske ord), for hvorledes skulle jeg kunne la mitt navn bli vanhelliget? Og min ære gir jeg ikke til noen annen." (Es. 48, 11)

"Jeg er Herren, det er mitt navn, og jeg gir ikke noen annen min ære eller de utskårne bilder min pris." (Es. 42, 8)

Likeledes er det for sitt navns skyld at Gud fører jødene hjem igjen til Israel. Opprettelsen av staten Israel er dermed ikke først og fremst uttrykk for en politisk avgjørelse i FN i 1947, men uttrykk for Guds vilje og i pakt med hans planer med jødene. "For dere skal kjenne at jeg er Herren, når jeg fører dere til Israels land, til det land som jeg med løftet hånd har svoret å ville gi deres fedre. Og dere skal kjenne at jeg er Herren, når jeg gjør således mot dere, for mitt navns skyld og ikke etter deres onde ferd og deres skamløse gjerninger, Israels hus, sier Herren, Israels Gud." (Es. 20, vers 42 og 44)

Likeledes vil også Gud for sitt navns skyld oppfylle hele det profetiske ord — også det profetiske ordet om riket for Israel, som er en del av Guds-riket på denne jord.

Dessverre så ser ikke alle dette, og kirken svikter jøderne i dag slik som den stort sett har gjort det hele tiden. Ved at den omtolker og mistolker det profetiske ord, har den ikke noe budskap til en Kristus-fremmed verden om Israels spesielle stilling i det profetiske ord, og at Gud fører jødene

hjem for å opprette sitt fredsrrike ut ifra Israel og Jerusalem — og er det noe verden trenger, så er det fred og et fredsrrike med Jesus-Kristus-Messias som konge.

Kirken har gjort akkurat det som Paulus advarer den til ikke å gjøre i Rom. 11, v. 17 og 20: "Om nå allikevel noen av grenene ble avbrutt (det frafalne Israel), og du som var en vill oljekvist (menigheten) ble innpodet, iblant dem (jødene) og fikk del i oljetreets rot og fedme (Kristus), da ros deg ikke mot grenene, men hvis du roser deg, så er det dog ikke du som bærer roten, men roten som bærer deg. Du vil da si: Grenene ble avbrutt forat jeg skulle bli innpodet. Vel, ved sin vantro ble de avbrutt, men du står ved din tro, vær ikke overmodig men frykt."

Kirken har vært og er fortsatt overmodig overfor Israel idet den ved selvtekt har tatt Israels plass i det profetiske ord. Ved dette har kirken eliminert og fortolket bort rettferdighetens tidsepoke på denne jord med Jesus-Kristus-Messias som konge ut ifra Israel og Jerusalem. Denne perioden har kirken forskjøvet og latt smelte sammen med den siste av alle periodene, en ny himmel og en ny jord. (Joh. Åp. 21, 1), men dette stemmer ikke med en riktig og eksakt forståelse av utsagnene i GT og NT.

Gud selv har forøvrig knyttet sine løfter til Israel sammen med lovene i naturen og i kosmos og sier at så lenge disse står ved lag, vil også hans løfter til Israel gjelde.

"Så sier Herren som satte solen til lys om dagen og lover for månen og stjernene, så de lyser om natten, han som opprører havet så dets bølger bruser — Herren, hærskaenes Gud, er hans navn. Dersom disse lover ikke lenger står ved makt for mitt åsyn, sier Herren, da skal også Israels ætt opphøre å være et folk for mitt åsyn alle dager. Så sier Herren: Dersom himmelen kan måles der oppe, og jordens grunnvoller utforskes der nede, da vil også jeg forkaste all Israels ætt for alt det de har gjort." (Jer. 31, 35-37)

"Så sier Herren: Dersom jeg ikke har opprettet min pakt med dag og natt, ikke gitt lover for himmel og jord, så vil jeg også forkaste Jakobs og min tjener Davids ætt, så jeg ikke av hans ætt tar noen til å herske over Abrahams, Isaks og Jakobs ætt, for jeg vil gjøre ende på deres fangenskap og forbarme meg over dem." (Jer. 33, 25-26)

Men Gud vil aldri glemme Israel og sine løfter til jødene. "Kom dette ihu, Jakob. Kom dette ihu, Israel. For du er min tjener, jeg har dannet deg, du er min tjener, Israel, du skal ikke bli glemt av meg. Jeg utsletter dine overtredelser som en tåke og dine synder som en sky, vend om til meg, for jeg gjenløser deg." (Es. 44, 21-22)

"Juble, dere himler, og fryd deg, du jord. Dere fjell, bryt ut i frydesang. For Herren trøster sitt folk, og over sine elendige forbarmer han seg. Sion sa: Herren har forlatt meg, Herren har glemt meg. Glemmer vel en kvinne sitt diende barn, så hun ikke forbarmer seg over sitt livs sønn? Om også de glemmer, så glemmer ikke jeg deg. Se, i begge mine hender har jeg tegnet deg, dine murer står alltid for meg. Dine barn kommer i hast, de som brøt deg ned og ødela deg, de skal dra bort fra deg." (Es. 49, 13-17)

Jeg vil gå så langt som til å si: At dersom ikke riket for Israel og det profetiske ord går i oppfyllelse, slik som det står skrevet, da er ikke Guds ord sant. Men dersom ikke Guds ord er sant, da er vi ennå i våre synder. Dersom ikke Guds-riket kommer og det profetiske ord går i oppfyllelse, da finnes det heller ingen syndenes forlatelse.

Jeg vet at dette er en dristig konklusjon, men den er sann og logisk. Naturligvis vet jeg at syndenes forlatelse beror på Kristi forsoningsverk på Golgata, men ved å dra denne konklusjonen har jeg knyttet Bibelens troverdighet og det profetiske ords sannhetsgehalt til det viktigste i Bibelen, nemlig

Kristi forsoningsverk. Dersom ikke det profetiske ord er sant og skal forstås rent umiddelbart, slik som det står, da blir alt usikkert og kan bero på tilfeldigheter — også frelsen i Jesus-Kristus-Messias.

Men slik er det ikke. Guds-ordet selv knytter også det profetiske ord sammen med frelsen i Jesus-Kristus. "Og dess fastere har vi det profetiske ord, som dere gjør vel i å akte på som på et lys som skinner på et mørkt sted, inntil dagen lyser fram og morgenstjernen går opp i deres hjerter." (det er det samme som frelsen i Jesus-Kristus)

Til kirken og teologene vil jeg bare si til slutt og minne om hva Gamaliel sa til det Høye Råd: "Og nå sier jeg dere: Hold dere fra disse menn og la dem være i fred, for er dette råd eller dette verk av mennesker, da skal det gå til grunne, men er det av Gud, vil dere ikke kunne ødelegge dem. Vokt dere at dere ikke må finnes stridende mot Gud," (Ap.gj. 5, 38-39) — og mot det profetiske ord.

Tingvoll den, 3. august 1979 Oskar Edin Indergaard

TRADISJONEN I DEN LUTHERSKE KIRKE

Jeg siterer fra de to siste avsnittene fra A. Havnegjerdens artikkel i Dagen den 18/3-80 med tittelen: Hva med Vestbredden? "Mange mener at det er tullprat å snakke om profetiene i forbindelse med den flokete politiske situasjonen i Midtøsten. Teologene er tause. De som skulle være vår tids skriftlærde, og granske det som profetene taler om Jesu gjenkomst, som han har lovet både jøder og den nytestamentlige menighet, hver på sin måte. Sak. 14, 4 og Joh. 14, 3.

Det er meget tite spennende å høre på vår tids skriftlærde når de legger ut hva Bibelen sier oss om endetiden. Det er bare død og dommedag. Alt det andre om den troendes lyse fremtid, etter skriftene, og apostlenes lære, det nevner de ikke, fordi de ikke skiller mellom det som Jesus sa bare til jøder, og det som han sa til de troende dengang, og senere ved Talsmannen og apostlene."

Ja, jeg er enig i det meste som Havnegjerde her gir uttrykk for. Teologene er enten tause hva som gjelder eskjatologiske problemstillinger, eller så mistolker de de profetiske utsagn og blander det hele sammen til en uoversiktelig "eskjatologisk laupskaus" som i alle fall undertegnede og mange flere med meg skal ha oss frabedt å bli pådyttet.

Jeg har lenge vært klar over dette, og har også gitt uttrykk for det i skrift og samtale, og det er fint at flere gir uttrykk for det samme. Mye av legfolket er jo forøvrig klar over dette, men de synes ikke at de har frimodighet og kunnskap til å "lette seg opp imot" teologene. Mye av kristenfolket i Norge er klar over at jødene er Guds utvalgte folk på en spesiell måte, og at det som skjer med jødene i Israel i dag, er uttrykk for oppfyllelse av det profetiske ord, men de tør ikke kaste seg ut i debatten og forkynde for "hele verden" og alt folket at jødene fortsatt er Guds "øyesten", som han har store

planer med — også .i fortsettelsen.

Dessuten er en stor del av kristenfolket i Norge unnvikende idet de ikke tør forkynne videre det som de virkelig tror og tenker i denne ovenfornevnte sammenhengen. De tør ikke trenge seg ut av og kvitte seg med de gamle og vanlige talemåtene og klisjeene. De tør ikke gi uttrykk for sin innerste overbevisning, for da kunne de jo enten såre sine medvandrere eller komme på kant med teologene, og bli stemplet som svermere eller vranglærere.

I denne sammenhengen er jeg mange ganger skuffet over mine kristne brødre og søstre. De tar heller hensyn til sine medvandrere og deres meninger enn til det som Bibelen sier om de forskjellige problemstillinger angående forholdet mellom kirken og Israel. De vil heller ha ære av mennesker enn ære av Gud. Dette er som vi forstår kortsiktig taktikk og gal prioritering.

Gud har gjort seg avhengig av de kristne i forkynnelsen av ordet, og han vil at hele Guds ord og råd skal ut til folket, men han vil at vi skal forkynne det slik som det står og ikke forandre, omtolke eller mistolke det.

Dessuten, hva som gjelder mye av kristenfolket, så er de ikke så lavkirkelige som de selv ynder å kalle seg. Mange av dem er derimot svært så høykirkelige i den forstand at de uten videre godtar det som teologene sier om de forskjellige problemstillinger og står skolerett når teologene uttaler seg. Jeg for min del kan ikke se at forkynnelsen er noe annerledes på bedehuset — stort sett — enn i kirken, hva som gjelder utleggelsen av deler av det profetiske ord og forholdet mellom Israel og kirken. Det hender jo av og til at det kommer en forkynner som tar opp disse ting på bedehuset. Bedehusfolket er for så vidt enige i det som blir sagt, i og med at det har sitt utspring og forankring i Bibelen, men de fleste av dem greier ikke å holde fast på det som blir sagt i den forstand at de selv ved senere anledninger er villige til å ta opp de samme problemstillinger og gjøre greie for dem ut ifra sine egne forutsetninger — og de behøver ikke være dårlige.

Man har så altfor lett for å falle tilbake til de gamle talemåter og de gamle klisjeer og ikke la en ny og bibelsk riktig utleggelse av det profetiske ord bli forpliktende for en. Man blir med andre ord: En ordets hører, men ikke dets gjør.

Etter som jeg forstår, burde begrepet lavkirkelighet ha noe med både selvstendighet å gjøre og det at man tror på Guds ord, slik som det står skrevet, og at man tør hevde sin overbevisning i forkynnelsen, skrift og samtale. Med andre ord: At det ikke avhenger av hvem du snakker med, hvordan dine mininger skal være, men at du kan hevde de samme meninger så vel overfor teologene som overfor din lavkirkelige/ høykirkelige medkristen.

Dersom begrepet lavkirkelighet bare går på slike ting som f.eks. om det skal være anledning til å dele ut nattverden på bedehuset o.s.v., så er dette etter min vurdering en altfor snever definisjon av hva som burde ligge i begrepet. Etter min vurdering burde også begrepet lavkirkelighet være forpliktet på — fullt ut — å bygge på det reformatoriske og lutherske prinsippet om at forkynnelsen og utleggelsen av den hellige Skrift utelukkende skal bygge på Bibelens egne ord. Altså: Skriften alene.

Nå er det sikkert noen av mine lesere som steiler og mener at jeg overdriver og går for langt og stiller spørsmålet: Er det slik å forstå at den lutherske kirke ikke bygger på og føler seg forpliktet på prinsippet: Skriften alene?

Etter som jeg ser det, har den lutherske kirke aldri fulgt helt ut dette prinsippet og denne sin egen uttalte basis. Svært så mange lutheranere eller lutherske kirkesamfunn har opp gjennom tidene sviktet sin egen basis og forutsetning og følt seg forpliktet bare på endel av prinsippet. Vi har med

andre ord gått inn for og holder fortsatt fast på en delløsning eller et delprinsipp.

Hvor stor del av dette prinsippet har vi så sviktet og ikke følt oss forpliktet på? Det er jo umulig å regne ut dette i prosenter og tall. I det hele tatt er det umulig å regne ut åndelige størrelser og forhold i tall og prosenter, så det skal jeg ikke gjøre forsøk på, men jeg vil vise dette ved å antyde problemstillinger og områder hvor den lutherske kirke ikke føler seg forpliktet på sin egen basis og forutsetning.

Den lutherske kirke har omtolket og mistolket det profetiske ord slik at den mener og hevder at den har overtatt jødernes rolle, som den eneste bærer av Guds ord og Guds ordninger for all tid, at den har overtatt jødernes løfter, at jødene for alltid er forbannet og borte fra Gud, at det bare finnes frelse for dem gjennom den kristne kirke, at Gud ikke lenger har store planer med sitt eget folk i frelseshusholdningen, og at de profetiske utsagn som er gitt til jødene, for alltid er overtatt av menigheten eller kirken.

Dessuten har kirken nærmest utradert den tidsepoken som vi kaller for 1000-årsriket, og som på en spesiell måte hører jødene til.

Dette er ikke i samsvar med Guds ord, og det som står skrevet i Bibelen.

Der står omtrent det motsatte av den lutherske omtolkning og mistolkning av store deler av det profetiske ord. Jeg kan ikke se at den lutherske kirke har lov eller anledning til å smykke seg med den fundamentalistiske og meget forpliktete basis: Skriften alene.

Mens den katolske kirke stiller tradisjonen over Skriften (dette er ikke vanskelig å bevise), så stiller også den lutherske kirke i en del eskjatologiske sammenhenger Omtolkningen over Skriftens egne ord. Dette er særlig tilfelle i forholdet mellom det som Gud har lovet jødene, og det som han har lovet menigheten.

Av dette ser vi at også den lutherske kirke har sin tradisjon, og den heter Omtolkning og Mistolkning av det profetiske ord, så vi burde gå litt stillere i dørene og ikke gå rundt og innbille oss at det f.eks. bare er katolikkene og de andre som tar fell, og ikke vi. Vi har så lett for å se feilen hos andre mens feilen hos oss selv blir vi ikke var.

Denne lutherske tradisjonen om omtolkning og mistolkning av det profetiske ord går tilbake til oldkirken. Til grunn for dette ligger både antisemittismen og forandring av det opprinnelige Skriftsynet. Det forholdet at jødene på dette tidspunktet bodde spredt utover i de forskjellige land og — for den største del — ikke hadde noe eget fedreland, og det forholdet at de var elendige og ble hundset av nesten alle, ble et bevis på også for mange kristne — , at jødene var forkastet og borte fra Gud for alltid, og at kirken hadde tatt over deres oppgave og løfter, som den eneste bærer av Guds-riket her på jord.

Biskop Melito av Lille-Asia var den første som reiste anklagen mot jødene, da han mente de var hovedansvarlige for mordet på Jesus Kristus. Dette er utgangspunktet for de senere jødeforfølgelser, men når en ut ifra kristne forutsetninger begynner å analysere denne påstanden, ser en både at den ikke stemmer, og at argumentet ikke har noen verdi i det hele tatt. For det første var det romerne som avsa dødsdommen og utførte den. For det andre var dette i tråd med Guds planer om frelse for hele verden og tilgivelse av synd. "Men det behaget Herren å knuse ham (Kristus) (Es. 53, 10). For det tredje stod Kristus opp fra de døde tre dager deretter som en forsoning overfor Gud for all verdens synd.

Tertullian forsøkte å bevise at jødene var forkastet for alltid, og at kirken hadde tatt over jødernes

rolle som formidler for Guds ord.

Eusebius skrev: "Som straff og tukt er det jødiske folk feid til side, atspredt for alle vinder og som alle folks slaver. Jerusalem og templet er for alle tider utslettet.

Jødernes statslige og religiøse ordning er forkastet av Gud, alle positive verdier er overtatt av kirken og staten, og inntil tidenes ende vil dette ikke forandre seg."

Augustin sa: "Jødene er blitt gamle ved den eddik, de rakte Herren. De er bitre som galle, adspredte, blinde, skamløse, forblindene, elendige, opprørt smuss, en flokk med rinnende øyne."

Det går en rett linje fra disse og lignende utsagn i den første kristne tid til reformatorene på 1500-tallet. I sin bok, Om jødene og deres løgner, sa Luther: "Hva vil vi kristne nå gjøre med dette simple og forbannede folk jødene? Vi må med bønn og Guds frykt utøve en skarp barmhjertighet ... Jeg vil gi mitt hjertelige råd:

1. at man setter ild på deres synagoger, vår Herre og kristenheten til ære ..
2. at man likeledes bryter ned og ødelegger deres hus ..
3. at man fratrar dem deres bønnebøker , . .
4. at man med trussel om livsstraff forbyr deres rabbinere fortsatt å undervise ..
5. at man fullstendig opphever jødernes rett til å ferdes på gatene ..
6. at man tar fra dem alle kontante penger og klenodier av sølv og gull

I tillegg til dette gjentok han alle de tradisjonelle beskyldninger mot jødene som vi kjenner fra middelalderen. Han anklaget dem for å myrde barn i forbindelse med påskefeiringen, for å forgifte bønnene, for at de drev med svartekunst, for at de var ansvarlige for sykdom og pest, og for at de var spioner for tyrkerne. Han roste Ferdinand og Isabella fordi de hadde drevet alle jødene ut av Spania. Og han sa om jødene "at de er evige djevler, dømt til helvede."

Den store reformator viste seg å være en jødehater av de store, og han har i så måte mye å svare for overfor Gud som betrakter jødene og Israel som sin "øyesten." "For så sier Herren hærskares Gud: For sin æres skyld har han sendt meg til hedningefolkene som plyndret eder, for den som rører ved eder, rører ved hans øyesten." (Sak. 2, 12)

De andre reformatorene hadde også dette negative og fordreide synet på jødene og deres stilling i frelseshusholdningen og deres forhold til Gud.

Ulrich Zwingli sa f.eks. at alle løfter i GT tilhører kirken. som jødedommens rettmessige arving, for jødene står for alltid under Guds vrede.

Reformatoren Heinrich Bullinger bekreftet likeledes jødernes forkastelse, og Calvin kalte dem i sine skrifter: "profane (verdslige), gjøende hunder, dumme som kveg, et forbannet rakkerpakk."

Som et apropos til denne ensidige svartmalingen av jødene vil jeg også nevne presten Andreas Osiander, som tok stilling imot Luthers ensidige jødehat og gav uttrykk for: At utleggelsen av GT var viktigere enn det som kirkefedrene sa om disse ting.

Det vil bestandig være slike hederlige unntak opp gjennom historien som f.eks. Osiander. Gud vil i sin tid ære dem for det, og gi dem den lønn som de tilkommer og fortjener.

Det går en direkte linje — dessverre — fra disse og lignende uttalelser, som vi — dessverre — fra kirkens side har altfor mange av, og rett til gasskamrene i Auschwitz. Den kristne kirke har stor skyld på seg for sin holdning til jødene, og ved at den ennå holder fast på sin "erstatningsteologi" overfor jødene, som går ut på at jødene er forbannet borte fra Gud, og at kirken har tatt Israels plass i frelseshusholdningen og overtatt deres løfter fra Gud. H. D. Leuner sier i sin bok, Et strejf gjennom jødernes historie: "Auschwitz var endestasjonen for erstatningsteologien, hvoretter kirken var trådt i Israels sted som Guds folk. Det var avslutningen på "Ekklesia Trjumphans." Det finnes ikke mer noen "triumferende kirke."

Denne tradisjonen om omtolkningen og mistolkningen av jødernes løfter går altså tilbake til oldkirken, og den katolske kirke har også den samme tradisjonen hva som gjelder akkurat dette. Vi kan altså ikke her snakke om utelukkende en luthersk eller katolsk tradisjon, men en felles kristen tradisjon, som går til-bake til oldkirken. Denne tradisjonen greide vi altså ikke å kvitte oss med under reformasjonen på 1500-tallet. Dette ble altså igjen, og det er til stor skade for den lutherske og reformatoriske kirke.

Ellers må vi si at reformasjonen var både dyptgripende og nødvendig, men på dette punktet sviktet den totalt, og grunnen til det er ikke vanskelig å få øye på. Disse ideene om antisemittisme og omtolkning av løftene til jødene passet godt med ideene til reformatorene, og derfor ble dette beholdt og bare utviklet videre.

Her ser vi igjen hovedfaren som vi mennesker står overfor. Når vi lar våre egne og mennesketanker komme i stedet for Guds ord, fører dette galt avsted. Vi kommer på kollisjonskurs med Bibelens egne ord, og står i fare for å falle ut av nåden. (Se Joh. Åp. 22, 18-19)

Hva som gjelder den katolske kirke, så holder den naturligvis fortsatt fast på denne tradisjonen, som på alle de andre tradisjonene og vranglærene som den har. Den passer jo utmerket inn i dens teologiske system at den katolske kirke både er den eneste riktige kirken, og at den skal være den største. I grunnen så tåler den ingen ved sin side, men den historiske utvikling og dens vranglære har gjort at det opp gjennom historien har funnet sted store avskalninger fra den, og nye kirkesamfunn er blitt dannet.

Men det å "gå ut fra henne", som det står om i Joh. Åp. 18, 4, betyr ikke det samme som at vi er blitt kvitt henne, eller at vi ikke bljr delaktig i hennes dom. Det kommer med andre ord an på hvor mye — i åndelig betydning og målestokk — vi har greidd å distansere oss fra henne. Vi vet at hennes synder når like til himmelen, og at Gud skal komme hennes urettferdige gjerninger i hu (Joh. Åp. 18, 5), og vi vet av Guds ord at Gud skal dømme henne for hennes utroskap og hennes vranglære. (Se forøvrig Joh. Åp. 17-18, 3 hvor alt dette er omtalt)

Dessuten vet vi at hun har mange døtre (i åndelig mening) og avleggere rundt omkring i verden, så her gjelder det å være på vakt slik at vi ikke har deli hennes korskaper og dom.

Som et apropos til dette kan jeg ikke la være å nevne de samtaler som nå foregår mellom 5 lutherske og 5 katolske teologer i Norge i den hensikt å kartlegge, hvor de står læremessig i forhold til hverandre. Her skal jeg bare kommentere noen få ting — ganske kort.

1) Hadde det ikke vært bedre å kartlegge hvor begge kirkesamfunnene står i forhold til Guds ord, hva som gjelder de forskjellige problemstillinger? Her er det altså egen lære som står i sentrum og ikke først og fremst Guds ord. Slike samtaler har liten verdi.

2) For det andre har disse samtaler ingen verdi hva som gjelder å få forandret det som er galt, og dette gjelder da særlig på katolsk side. Den katolske kirkes lære er bundet av sin egen tradisjon som er overordnet Skriftens ord på en rekke områder, og dessuten, dersom en begynner å pirke bort i den katolske kirkes teologiske system og skal forbedre det, da raser det hele sammen, og det er også de katolske teologer klar over.

3) For det tredje har disse samtaler ingen betydning og kommer ikke til å få noen positive følger for forholdet mellom den katolske og den lutherske lære. De forandringer som eventuelt måtte komme fra katolsk side kommer ikke fra Oslo eller fra Norge, men fra Roma. Småkarene her på berget har ingen ting de skulle ha sagt, når paven i Roma sier noe annet.

4) For det fjerde er samtaler etter min vurdering helt verdiløse. Vi kjenner den katolske lære, og den har ikke forandret seg en tøddel siden reformasjonen, men den har bare utviklet seg videre i gal og negativ retning og forsterket sin vranglære.

5) For det femte skal vi ikke ha samfunn med vranglærere (Tit. 3, 10-11 og 1. Tim. 2, 24-26) om det da ikke er i den hensikt å forsøke å få dem ut ifra vranglæren. Derfor venter både jeg og mange med meg at samtaler slutter med en klar oppsummering av drøftingene i form av en skriftlig redegjørelse, og at de lutherske teologer, som er med i samtaler, tar klart avstand fra den katolske lære og stempler den som vranglære og foreholder sine venner, katolikkene, det store ansvaret de har med å utbre falske lærdommer som fører menneskene erts i fortapelsen. (I denne sammenhengen vil jeg henvise til 3 kronikker som jeg skrev i "Dagen" den 2, 5 og 6. nov. 1979, og hvor jeg gav en sammenhengende vurdering av mitt syn på den katolske lære. Disse er også utgitt på kassett.)

Men tilbake til utgangspunktet og hovedproblematikken: Nemlig forholdet mellom den kristne kirke og Israel, og hvordan profetiene skal forstås. Som vi allerede har nevnt, er den lutherske tradisjonen meget betenkelig og direkte gal, hva som gjelder akkurat dette. Her må det en radikal omvurdering til for at vi skal kunne komme i samsvar med Guds profetiske ord. Her må det med andre ord en ny reformasjon til for at dette skal kunne la seg gjennomføre. Den lutherske kirke er nemlig så belemret med og inntullet i en gal forståelse av det profetiske ord at vi godt kan bruke ordet: Reformasjon.

Hva som gjelder Norge, så kan jeg godt foreslå at Misjonshøgskolen i Stavanger er den læreinstitusjonen som skal gå i bresjen for en ny og riktig forståelse av det eskjatalogiske ord. Hovedgrunnen til at jeg foreslår dette, er de riktige og positive uttalelsene som Aksel Valen Senstad kommer med i sin bok, Kristen Dogmatikk, fra 1979. (fra s. 227 og 228)

Jeg siterer litt fra boken: "Rokker man ved Guds utvelgelse av Israel, rokker man i virkeligheten ved Guds nåde og hans ords sannhet og troverdigheten ved hans paktstroskap mot alle mennesker.

Til utvelgelsen av Israel hører landløftet. Dette står fremdeles ved lag. Det finns intet Israel uten landløfte. Israels folk er etter Guds utvelgelse og løfte knyttet til Palestina. Dette løftet står fast den dag i dag — til Kristus kommer igjen. Det er ikke omstøtt, ikke erstattet med eller transformert i noe annet løfte...

... Denne nåde er også bekreftet for menneskeslektens Øyne ved det under at Israels folk består i dag på tross av at de har vært uten land (nasjonale rettigheter) i ca. 2500 år. At folket igjen har fått sitt land å bo i, er et Guds nådesunder."

Dette er riktige og positive utsagn om Israel og jødene, og de er fullt i samsvar med Guds ord.

Utsagnene er derimot ikke i samsvar med det aller meste av det som blir skrevet og sagt om forholdet mellom kirken og Israel, men desto gledeligere er det å se at en professor i teologi — også i Norge — har et positivt og riktig syn på jødernes forhold til det profetiske ord.

Jeg kunne også ha kommet med forslag om at Menighetsfakultetet burde ha tatt opp denne problematikken og forlenget ha kommet i overensstemmelse med Guds ord på dette punktet, men det er nok å forlange for meget. Til det har nok lærerne der distansert seg alt for langt fra Skriftens ord og skrevet og sagt så mye "tøv" opp gjennom årenes løp slik at det vil koste altfor meget både av prestisje og erkjenneise til at dette kan skje. Det kunne også bli snakk om omskolering av lærere og i verste fall oppsigelser. Nei, det kommer ikke på tale.

I denne sammenhengen vil jeg ikke engang nevne Universitetet i Oslo som på mange måter kjører sitt eget løp og distanserer seg enn videre fra Bibelens klare ord på en rekke områder.

Hovedårsaken til dette teologiske dilemma som vår kirke er kommet opp i, er det faktum at den ikke er i stand til å skille mellom de profetiske løfter og oppgaver som av Gud selv er blitt gitt til Israel, og de løfter og de oppgaver som er blitt gitt til menigheten eller kirken. Den lutherske teologi lærer at kirken har overtatt jødernes løfter og oppgaver, og at jødene må gå veien om den kristne kirke og dets fellesskap for å kunne bli frelst og bli bevart. Videre lærer den at Gud ikke har noen oppgaver mer til Israel, og at profetiene må omtolkes i lys av Kristi forsonergjerning på Golgata.

Hva som gjelder det siste, må jeg si at det er mange måter å bruke og utnytte Kristi forsonergjerning til, men dette må vel være toppen av lavmål. Luthersk teologi bruker altså forsonergjerningen og tilbudet om syndenes forlatelse til dem som tror, til en anledning og til et middel til å si: At ikke løftene til Israel står ved lag lenger, men er overtatt av kirken.

Nei, dette er ikke riktig. Vi kan være 100% sikre på at Guds løfter til jødene og Israel står ved lag og ikke er opphevet. Gud er ikke den som først lover en ting, og så trekker han det tilbake i neste omgang. Den som påstår noe sånt, hevder på samme tid at Gud ikke er til å stole på, og at vi har med en usikker og lunefull skjebnegud å gjøre (ja, nærmest en tyrann), som når som helst kan trekke tilbake sine løfter og komme med nye og andre forordninger, som står i motsetning til det han først lovet.

Slik er ikke vår Gud som er den samme som jødernes Gud, men slik derimot er muhammedanernes gud, Allah. Han er for det første en usikker skjebnegud, og for det andre er han ingen gud, men noe helt annet. Det finnes bare en Gud. De såkalte "guder" i de fremmede religioner er onde ånder som man ber til og tror at de er guder.

Filosofenes gud er også en usikker gud, og han er for det meste oppkonstruert i filosofenes formørkede sinn og fantasi. Dette er ingen ting å holde seg til, for deres gudsbegrep er uttrykk for mennesketanker og har ingen positiv betydning i den store og riktige sammenhengen.

Det er forskjell på Abrahams, Isaks og Jakobs Gud og filosofenes gud — og det har vi allerede visst i mange år, men har teologien dradd de fulle og hele konsekvenser av dette? Jeg har en mistanke om at gudsbegrepet i store deler av teologien er mer i slekt med enten det vage og oppkonstruerte gudsbegrepet til filosofene eller det muhammedanske gudsbegrepet der gud er skiftende og lunefull. I det jødiske og kristne Gudsbegrepet er Gud en pålitelig åndelig størrelse, som en kan stole på. Hos den jødiske og kristne Gud står hans løfter (så vel til Israel, som til kirken og som til hedningene utenfor lov og evangelium) fast og er til å stole på i all evighet og for alltid.

Til slutt i denne artikkelen vil jeg gi et godt råd til alle som har tenkt å forandre sitt syn på denne ovenfornevnte problematikken og komme i samsvar med Guds ord og det profetiske ord.

For det første: Les i Bibelen hva som står om dette og ikke forsøk deg på noen omtolkning eller forandring.

For det andre: Stol på at Guds ord er sant, og at det skal forstås slik som det står.

For det tredje: Begynn å forundre deg over Guds veier med det "gåtefulle folket", jødene, og se hvordan han fører dem fram gjennom både frelses— og verdenshistorien som sitt eget folk — som han har store planer med.

For det fjerde: Begynn å forstå at jødenes hjemkomst til Israel i det 20. århundrede er uttrykk for at det profetiske ord går i oppfyllelse, og at Gud holder hva han lover.

Dersom du holder deg til disse 4 gode råd (det finnes også mange flere), så vil du snart oppdage at Bibelen får fornyet interesse for deg, at du får en dypere innsikt i mange ting, at Israel etter hvert får sin rettmessige plass i det profetiske ord, og at det lutherske teologiske prinsipp og tradisjon som heter: Omtolkning og Mistolkning er galt og må vike for en riktig forståelse av det profetiske ord.

Lykke til med en ny og riktig forståelse av det profetiske ord.

Tingvoll den 24. mars 1980 Oskar Edin Indergaard

DET STORE SVIKET

Det er mange svik i livet og i historien, både overfor enkeltmennesker, som ektefelle og medmennesker, overfor Gud og overfor grupper av mennesker og hele nasjoner. Når det gjelder den siste gruppen, står Israel som folk og nasjon i en særstilling. Hele tre perioder i sin historie har dette folket levd i utlendighet blant fremmede nasjoner som for det meste har undertrykt og utnyttet jødene. I store deler av sin historie har de levd en avsondret ghettotilværelse blant fremmede folk og nasjoner. Overalt er de blitt sett ned på, trakassert, ydmyket, spyttet på, syndebukker, utryddet i pogromer og konsentrasjonsleirer. Usikkerheten for morgendagen og framtida har vært det sentrale i deres liv. "Og blant disse folk skal du (Israel) aldri ha ro, og der skal ingen hvile være for din fot, for Herren skal der gi deg et bevende hjerte og uttærnde Øyne og en vansmektende sjel. Ditt liv skal henge i et hår, du skal engstes dag og natt og aldri være sikker på ditt liv. Om morgenen skal du si: Var det bare aften! og om aftenen skal du si: Var det bare morgen! — for den angst du kjenner i ditt hjerte, og for det syn du ser med dine Øyne. (5. Mos. 28, 65-67)

Som vi ser er det stort samsvar mellom den guddommelige profeti og jødenes ytre og verdslige historie, og det bør ikke forundre noen, for Israels Gud er Historiens Herre, som holder hele den verdslige historie i sin hånd og fører den dit han selv vil i overensstemmelse med profetiene og sitt eget ?ord.

Til tross for sin lite glansfulle og for det meste ydmykende ytre historie, har likevel Herren holdt sin vernende hånd over sitt folk og ledet det fram til i dag. Som nasjon betraktet har alltid jødene overlevd sine fiender, og på forunderlig måte har de bestandig stått som seierherrer ved gravene til sine fjender - og det til tross for at det er et lite folk, hva menneskelige ressurser angår.

På forunderlig måte har igjen Historiens Herre begynt å føre jødene hjem til Israel slik at de i dag ifølge en mengde profetier — både i GT og NT — har opprettet sin egen stat i Midt-Østen, men til tross for dette er det en mengde folk, både leg og lærd, både døpte og hedninger, overalt i verden som ikke ser og forstår, at det er Israels Gud som står bak dette og har hovedæren for det. ". . . , av Herren er dette gjort, og det er underfullt i våre Øyne." (Matt. 21,42)

I tråd med det som er sagt ovenfor, er derfor jødene og deres historie det beste bevis på Guds eksistens og det faktum at han våker over og er nidkjær både overfor Israel og sitt ord. Vi kjenner alle til spørsmålet som den prøysiske kongen Fredrik den store stilte til sine rådgivere: "Finnes det noe bevis på Guds eksistens?" Og vi kjenner også til hva abbed Steimtz svarte: "Jødene, deres Majestet."

Dette var et sjeldent klokt svar og er blitt stående i historien som en utfordring til alle som måtte høre eller lese det, og som et valg — enten til å forkaste Israel og Israels Gud eller til å underkaste seg Historiens Herre og å tale vel om jødene og Israel. Dersom det siste skjer blir det til egen velsignelse, både timelig og åndelig. "Og jeg vil velsigne dem som velsigner deg, og den som forbanner deg, vil jeg forbanne, og i deg skal alle jordens slekter velsignes." (1. Mos. 12, 3)

Til tross for at jødene er lilleviseren på Guds klokke og ett av bevisene på Guds eksistens, så ser det ut til at de fleste mennesker og nasjoner i stadig større grad deltar i det anti-sionistiske hylekoret som fordreier sannheten og de historiske kjensgjerninger om Israel, og som baktaler og sverter Israel og forsøker å isolere og knuse det. Den anti-sionistiske feilinformasjon og propaganda er i dag så utbredt og sterk at en både må ha moralsk mot og historiske og bibelske kunnskaper for å stå imot og gå i rette med løggen.

Skriften selv er inne på denne problemstillingen og stiller spørsmålet: "Hvorfor larmer hedningene og grunner folkene på det som fåfengt er? Jordens konger rejser seg, og fyrstene rådslår sammen mot Herren og hans salvede: La oss sprengte deres bånd og kaste deres rep av oss." (Salme 2, 1-3)

Dypest sett er anti-sionismen og kampen mot Israel en åndelig kamp som har sitt utgangspunkt i kampen mellom Gud og Satan, og som for vår del går tilbake til syndefallet i Edens hage. Der sådde Satan den første tvil i menneskets hjerte ved sitt spørsmål til kvinnen: "Har Gud virkelig sagt?" Det var i Edens hage at det store sviket mot Gud og hans salvede, mot hans ord og mot hans planer med Israel begynte, og siden den tid har denne verdens fyrste forsøkt å så tvil om Guds ord og forpurre Guds planer med Israel.

Hva er så Guds planer med Israel? Gud fører jødene hjem til sitt gamle fedreland for at de, når den tid kommer, skal være i stand til å ta imot Jesus-Kristus-Messias både som sin frelser og sin konge. Denne vil igjen opprette sitt kongerike på jorden med utgangspunkt i Jerusalem og Israel. Dette vitner profetiene om, både i GT og i NT. "Derefter vil jeg (Kristus) vende tilbake og igjen oppbygge Davids falne hytte (Israel), og det nedbrutte av den vil jeg atter oppbygge, og jeg vil igjen oppreise den, forat alle andre mennesker skal søke Herren, ja, alle hedningefolkene, som mitt navn er blitt nevnt over, sier Herren, som gjør dette som er kjent av ham fra evighet av." (Ap.gj. 15, 16-18)

Dermed er det klart at den historiske sionisme og jødernes ankomst til Israel er villet og ledet av Gud. Det er også et historisk falsum at "sionisme er en form for rasisme og rasediskriminering",

som et stort flertall av FN's Hovedforsamling gikk inn for i en resolusjon i 1975. Den amerikanske utsending i FN, Patrick Moynihan sa om denne famøse resolusjonen: "Et stort onde er sluppet løs på verden. Den avskyelige antisemittismen er blitt gitt skinn av internasjonal sanksjon. Denne dag vil bli husket for denne skjenselsgjerning."

Det er heller ikke merkelig at Sovjet-unionen og araberstatene motarbeider Israel. Disse regner ikke med Guds planer i Midt-Østen. Sovjet-unionen er som stat betraktet ateistisk og regner ikke med Gud. På den andre siden konkurrerer den med kristendommen hva som gjelder opprettelsen av "Guds rike" på jord, idet den stiller opp og arbeider imot det kommunistiske paradiset, som er det klasseløse samfunn. Araberstatene har også sin egen religion, islam, som ikke har noen plass til Israel og den levende treenige Gud, men konkurrerer med kristendommen om menneskets sjel.

Hva som gjelder det "kristne" USA og Europa holder vi på å selge vår sjel og vår identitet for olje til araberstatene, enda vi skylder jødene alt, for frelsen kommer fra dem. (Se artikkelen: Og hedningene er blitt vrede.)

Kirken og den enkelte kristne har også stor skyld og stort ansvar og er delaktig i sviket mot Israel og Guds planer med det, idet de enten mistolker, fører vrang lære eller tier med Guds planer med Israel. I boken, Så sier Kirkens Herre, som er utgitt av teologer ved Menighetsfakultetet, heter det f.eks.: "Kirken må vokte seg for å bruke politiske hendelser i tiden — som f.eks. opprettelsen av staten Israel — som bevis på jødernes snarlige omvendelse eller Jesu nære forestående komme. Heller ikke må man forsøke å bevise at Bibelen — dvs. GT's profetier "har rett" ved å sammenligne Israels landegrenser i dag med landebeskrivelser i GT. Dette har trosstyrkende betydning for jødene som tegn på Guds trofasthet og løftesoppfyllelse. Men kristen teologi og forkynnelse må se dette annerledes, likesom NT selv gjør."

Dette er det teologiske sviket overfor Israel, og det spørres om ikke dette er det alvorligste og mest vidtrekkende. Dessuten er dette et to-sidig svik idet man først sviker sin "åndelige" bror Israel, som man skylder alt, for frelsen kommer jo fra jødene. Dessuten er dette et svik mot Guds ord og Guds planer med Israel slik som det kommer til uttrykk både i GT og NT. At verdslige mennesker og politikere sviker Israel, det er lett å forstå, for det naturlige menneske tar ikke imot det som hører Guds ord eller Guds ånd til, men det er til anstøt for vedkommende. Men at kristne mennesker sviker Israel og Guds ord, se det er verre .

Men det er en som ikke sviker og ikke glemmer, og det er den treenige Gud, himmelens og jordens skaper og opprettholder. Hans planer med Israel står fast, og han fører jødene med sikker hånd i overensstemmelse med sine forutsigelser og sitt profetiske ord. "Glemmer vel en kvinne sitt diende barn, så hun ikke forbarmer seg over sitt livs sønn? Om også de glemmer, så glemmer jeg ikke deg (Israel). Se, i begge mine hender har jeg tegnet deg, dine murer står alltid for meg. Dine barn kommer i hast, de som brot deg ned og ødela deg, de skal dra bort fra deg." (Es. 49, 15-17)

Det går slik Guds ord forutsier, og alt skal oppfylles, ja, til og med den minste tøddel av loven og profetene. (Matt. 5, 17-18), men hvordan skal det gå med den som sviker?

Som vi ser, er sviket overfor Israel mangesidig, og det blander seg mange forskjellige røster i det antisionistiske hylekoret. Dirigenten er Satan, og med seg i koret har han kommunistene, araberne, de fleste nasjoner i den tredje verden, Vestens industristater, USA, deler av kirken og til og med de som kaller seg "Israels venner." Det må naturligvis presiseres at ikke alle disse kategoriene av medlemmer opptrer like aggresivt og usaklig i koret, men de er likevel med — hver på sin måte — og svekker Israel og Guds planer med det. Men det er en som ikke sviker, og det er Herren, Israels Gud, og da er Israel i trygge hender, "for sitt kali og sine nådegaver angrer Gud ikke på." (Rom. 11, 29)

Tingvoll den 23. aug. 1978 Oskar Edin Indergaard

TEOLOGENES STORE DILEMMA

Det er mye god og sann forkynnelse i våre kirker og bedehus, men på et punkt og på et område svikter det totalt, og det er kirkens/menighetens forhold til Israel. I forlengelse av dette ligger også spørsmålet hvorvidt vi kan regne med at det som skjer i Israel i dag, er oppfyllelse av profetier fra Gud eller ikke. Enn videre har vi spørsmålene om Israels frelse og opprettelsen av 1000-års-riket ut ifra Israel og Jerusalem.

Når det gjelder disse ovenfor opptrukne problemstillinger, så er de aller fleste teologers (og en god del av forkynnernes) utsagn om disse ting enten villedende og gale, eller de tar ikke opp problematikken i det hele tatt. Det siste er forøvrig bedre enn det første. Dersom en skal ta opp en problematikk, må den være rett — og rett kunnskap er det bare Bibelen som kan gi oss.

Jeg savner veldig kirkens eskjatologiske engasjement og et riktig og bibelsk syn på staten Israel. En kirke og en forkynnelse som ikke har plass for Israel (eller enda verre har mistolket profetiene om Israel og selv tatt Israels plass i frelseshusholdningen), er en fattig kirke hvis teologi står meget svakt overfor Livets Herre, som selv har gitt oss de profetiske utsagn, som et lys som vi gjør vel i å akte på (2. Pet. 1, 19), og som selv har store planer med Israel i framtiden. En slik teologi kommer til å ramle sammen som et korthus og spres som agner for vinden. Teologenes teologi på dette område er allerede avleggs og står i ferd med å ramle sammen i og med at profetiene går i oppfyllelse rett foran øynene på oss i Israel — og ellers i verden også.

Jeg forstår ikke at teologene ikke selv ser dette, men de er vel så inntullet i og bundet til sitt teologiske system at de ikke ser "skogen for bare trær." Dessuten har de også sin prestisje å ta vare på. Betyr ikke Guds ord mer enn prestisje? De er i sannhet blinde veiledere for seende og andre blinde hva som gjelder akkurat dette aspektet.

Store deler av det kristne lekfolket er for øvrig klar over dette, men de synes ikke de har kunnskaper nok til å "sette seg opp imot teologene", men det som det hviskes om i krokene skal fram i lyset — både nå og senere. Med sin store utdannelse og kunnskap kunne teologene ha nådd langt hva som gjelder forståelse av og innsikt i Guds ord, men nå skjer bare det at de på grunn av sin kunnskap fjerner seg mer og mer fra en riktig forståelse av det profetiske ord og Israels plass i frelseshusholdningene.

Hovedårsaken til teologenes dilemma er at de har tolket de utsagn i Guds ord som er bestemt for Israel, på kirken/menigheten. De mener at kirken er det nye Israel, og at profetiene til Israel må forståes som at disse er gitt til kirken. I og med at Jesus kom og fullbyrdet frelsesgjerningen på Golgata, har Israel utspilt sin rolle, og kirken er den eneste bærer av Guds-riket — både nå og i framtiden.

Seth Erlandsson uttaler f.eks. i sin bok, Guds folk Israel, følgende: "Men på samme måten som løftene til det gamle Gudsfolket (jødene) får sin oppfyllelse i den nye pakts gudsfolk

(kirken/menigheten), slik er det også med de herlige løfter som ble knyttet til landet, Jerusalem og templet Løftene om Jerusalem, Sions berg og templet gjelder den kristne menighet og dens hode, Kristus."

På samme måte uttrykker også prof. Ivar P. Seierstad seg i sin lille bok, Profeti og oppfyllelse: "Og alle de gammeltestamentlige profetier om Jerusalem og Israels herlighet i den messianske tid, finner sin oppfyllelse på Jesu Kristi menighet som består av troende jøder og troende fra hedningefolkene."

Jeg vil på det mest bestemte ta avstand fra en slik sjonglering med Guds ord, en slik radbrekking av det profetiske ord og en slik undervurdering og omtolkning av Guds løfter til Israel. La dette stå fast: Israel er ikke det samme som kirken/menigheten. Begge har fått sine oppgaver, sine profetier og sin tilmålte tid av Livets Herre. Alt som er sagt til Israel og om Israel i GT, skal ha sin oppfyllelse. Gud er ikke den som ikke holder hva han lover, eller den som overgir løftene til sitt eget folk, Israel, til et annet folk eller til kirken/menigheten.

Kirken/menigheten har også fått sine profetiske utsagn og sin tid av den samme Gud, Abrahams, Isaks og Jakobs Gud men nå ved slutten av kirkens avmålte tid, trer igjen Israel fram på den frelses-historiske arena. Dette forvirrer sant nok det teologiske skjema og system, men Gud holder det han har lovet sitt eget og utvalgte folk, Israel. Opprettelsen av staten Israel, tilstrømmingen av jøder til landet og alt det som skjer i og med Israel i dag, er den største utfordring som teologene noen gang er blitt satt overfor. Det er Gud og det profetiske ord som utfordrer teologene og det teologiske system i dag.

For å si det rett ut: Det som har skjedd med Israel og jødens i løpet av f.eks. de siste 30 år, og det som skjer med og i Israel i dag, er en gedigen oppfyllelse av det profetiske ord. Det står da også i NT at alt det loven og profetene talte om skal skje. Det står ikke at det skal omtolkes. "Dere må ikke tro at jeg (Jesus) er kommet for å oppheve loven eller profetene, jeg er ikke kommet for å oppheve, men for å oppfylle. For sannelig sier jeg dere: Før himmel og jord forgår, skal ikke den minste bokstav eller en eneste tøddel forgå av loven, før det er skjedd alt sammen." (Matt. 5, 17-18)

Man kan (nesten) ikke lese en bok som er skrevet av enten teologer ved Universitetet eller Menighetsfakultetet, uten at de gir uttrykk for dette uriktige synet. En skulle forvente mer av Menighetsfakultetet hva som gjelder dette, men i disse problemstillinger er våre to presteskoler helt på linje, langt borte fra det profetiske ord, som er Guds eget ord.

Når det gjelder Israels befrielse, tilbakevending til Israel og landløftet sier Seierstad: "Men Gud har aldri lovet et vantrø Israel politisk befrielse og tilbakevending til landet. Israels folk utenfor Kristus kan ikke påberope seg noe gammeltestamentlig løfte som legitimasjon for verdslig — politiske krav i Israel."

Jeg er naturligvis dypt uenig i denne uttalelsen. Dessuten tilfoyer Seierstad seg selv store problemer og ulemper ved at han deler jødene opp i to forskjellige grupperinger. 1. Det vantrø Israel og 2. Det gjenfødte Israel i endens tid. Han mener at landløftene ikke gjelder den første gruppering, men bare den siste. Dette har han ikke bibelsk grunnlag for å uttale. (Se artikkelen: Israels løfter.)

Likeledes sier han: "Like lite som Messias noen gang skal innta et jordisk kongesete på Davids trone, like lite vil det noen gang bli et jordisk sentrum i Jerusalem for det nytestamentlige gudsrike, det vil være å kjøre åpenbaringshistorien baklengs."

Jeg er både skuffet og vonbroten (for å sitere Kjell Bondevik) og rystet i det innerste av min sjel og ånd over at slike uttalelser kan komme fra de høyeste teologiske kretser, men dette dekker godt det

synet teologene står for når det gjelder problematikker som: forholdet mellom Israel og kirken/menigheten, synet på Israels landlofter og synet på Jerusalems betydning i det framtidige 1000-års-riket.

Seierstad uttaler seg også om slike som har et annet syn enn ham på disse ting: "Derfor må vi avvise enhver tolkning av profetiene som ikke er orientert ut fra Kristus. Hvis noen spesialisere seg på å samle på en rekke profetier i Skriften og tyder dem som forutsigelse om ting som er hendt eller skal hende i de tider som skal komme, løsrevet fra det sentrale i Skriftens vitnesbyrd om Kristus, da farer han visselig vill."

Til dette er å si at vi som har et annet syn på disse ting enn Seierstad og de fleste teologer, vi orienterer også det profetiske ord ut fra Kristus, både det som han gjorde på Golgata for oss, det som han gjør nå, og det som han skal gjøre i fortsettelsen. Og dette er stortabben som teologene gjør at de mener, at all profeti fikk sin oppfyllelse i det som Kristus gjorde på Golgata, og så glemmer de at mye av det profetiske ord ikke er oppfylt ennå. De velter med andre ord fra seg det profetiske ord i en stor og uoversiktlig haug på Golgata. Dette er et hån mot det profetiske ords egenart — som et lys for oss som skinner på et mørkt sted, for at vi skal ha greie på hva som skal skje og tro det, både for det skjer, og når det skjer.

Seierstad sier videre om det profetiske ord: "En kan ikke bruke Bibelen til å finne ut at de og de bestemte nasjoner vil danne de og de maktkonstellasjoner og føre de og de kriger osv. Bibelen inneholder ingen forutsigelse av når og hvor den tredje verdenskrig vil brake løs. Den inneholder heller ingen dulgte hentydninger til bomber og tanks, ingen spådommer om vanntunneller og demninger i Israel og Syria.

Her blander Seierstad godt de forskjellige problemstillinger og utvatner totalt det profetiske ords budskap og kraft. Hadde en ikke visst bedre, skulle en tro at han gjør det av mangel på kunnskaper, men det er ikke tilfelle. Han har sikkert store kunnskaper, men akkurat på grunn av dette fjerner han seg bare mer og mer fra sannheten når han forenkler og sår tvil om det profetiske ords evne til forutsigelse, slik som han gjør her. At ikke det profetiske ord gir oss noen beskjed om når og hvor den tredje verdenskrig vil finne sted, det er for så vidt riktig, men at ikke Bibelen taler om krig, våpen og maktkonstellasjoner i framtiden, det er ikke s a n t . Se f.eks. Esek. 38 og 39.

I boken, Så sier Kirkens Herre, som er utgitt av teologer ved Menighetsfakultetet, heter det bl.a.: Kirken må vokte seg for å bruke politiske hendelser i tiden som f.eks. opprettelsen av staten Israel — som bevis på jødernes snarlige omvendelse eller Jesus nære forestående komme. Heller ikke må man forsøke å bevise at Bibelen — d.v.s. GTs profetier "har rett" ved å sammenligne Israels landegrensener i dag med landebeskrivelser i GT. Dette har trosstyrkende betydning for jødene som tegn på Guds trofasthet og løftesoppfyllelse. Dette siste er forøvrig en gedigen logisk inkonsekvens og umulighet. Går det an å stole på noe som ikke skal oppfyilles? Det som står i parentes er undertegnede egen vurdering). Men kristen teologi må se dette annerledes, likesom NT selv gjør."

Jeg tar avstand fra disse og lignende uttalelser og advarer på det sterkeste mot et Skrift-prinsipp der det profetiske ord (Guds ord) blir Ødelagt, radbrekket og gjort narr av som akkurat her. Som en følge av dette blir også Israel og jødene fratatt de landlofter som Gud selv har lovet dem. — "de som er isralitter, de som barnekåret og herligheten og paktene og lovgivningen og gudstjenesten og løftene tilhører." (Rom. 9, 4)

Hva som gjelder landegrensene i Midt-Østen, så behøver ikke teologene å være redde for at ikke Israel skal få det de er blitt lovet av Gud. De har fått det allerede for lang tid siden (1. Mos. 15, 18), så nå når de tar sitt land tilbake igjen fra araberne, så er det sin egen ejendom de tar av. Araberne burde takke for lånet og komme til fredelig ordninger med jødene. Dersom dette hadde vært tilfelle,

ville hele ørkenen overalt i Midt-Østen ha blomstret som en Edens hage — for det er land nok til alle, og dessuten skal araberne ifølge Bibelen bo østenfor sine brødre (jødene). (1. Mos. 16, 12)

Men vi har også teologer som ser dette annerledes. Aksel Valen Sendstad er en av dem. I sin nye Dogmatikk uttaler han bl.a. "Rokker man ved Guds utvelgelse av Israel og landløftet, rokker man i virkeligheten ved Guds nåde og hans ords sannhet og troverdigheten mot alle mennesker."

Dette er forøvrig ingen oppsiktsvekkende teologisk uttalelse. Lignende ting er blitt uttalt tusenvis av ganger før av teologer, forkynnere og troende av lavkirkelig merke, men uttalelsen blir lagt merke til og mottatt med takk av dem som har dette synet. Det er ikke bare det at uttalelsen er riktig, men desto gledeligere er det at det er en teolog som uttaler dette.

Dette teologenes dilemma kommer også til uttrykk i Per Lønning's kronikk (Palestinerne) i Dagen den 1/2-80 selv om han ikke går noe særlig inn på denne problematikken med Israels landløfte. Sett under ett er imidlertid kronikken god og dekker også mitt syn på mange ting, men her hadde Lønning hatt en ypperlig anledning til å kommet inn på Israels landløfter og Jerusalems stilling som hovedstad i den nye staten. Dersom han hadde vært villig til å diskutere dette og gitt en korrekt og full stendig bibelsk utgreiing om disse emner, hadde han både hjulpet sine (og våre) venner araberne og jødene. En må si rett ut: At landet (1, Mos. 15, 18) tilhører jødene, og at Jerusalem er den store konges stad, som tilhører Gud, og som jødene har ansvaret for inntil Jesus kommer tilbake for å opprette sitt fredsrige på denne jord. (Hva som gjelder Jerusalem og dets tilknytning til Herren vår Gud, har jeg gjort rede for dette i en annen artikkel, Jerusalem.

I stedet for å ta disse ting fram og diskutere dem på bred og riktig front, skjuler Lønning seg bak følgende runde formuleringer: "I dramaet Israel og araber-statene er det ikke uten videre en helt og en skurk. Ingen av partenes sak, og slett ikke fredens, er tjent med en polarisering av den internationale opinion i en Israel-lobby og en Palestina-lobby. I Norge, som i Vest-Europa for øvrig, finner vi i dette spørsmålet en lidenskapenes konfrontasjon som neppe i noe annet utenriks spørsmål. I aktive kristne kretser merkes det særskilt påtrengende. En konvensjonell kirke (og enda mer: konvensjonell frikirkelig opinion setter raskt og ubesværet Israel, Guds utvalgte folk, og dagens statsvirkelighet Israel. (Uklare formuleringer. Undertegnede's kommentar) Konklusjonen biir i ekstreme tilfelle: å kritisere Israels politikk er å underkjenne Guds løfter til sitt folk, standpunkttagen mot Gud."

Hva som gjelder det siste som Lønning her sier, så er det vel ingen ansvarlig person i Norge som hevder dette. Hadde det ikke vært bedre og naturligere at Lønning trakk opp det riktige forhold mellom Israels tilblivelse og eksistens på den ene side og det profetiske ord på den andre side, men det er ikke sikkert at Lønning har noe positivt å si om dette, og da er det for øvrig bedre å tie stille.

Jeg vet ikke om jeg skal si så mye mer i denne artikkelen om disse problematikker. Bøker kunne ha vært skrevet om dette og nok stoff er det å ta av hva som gjelder en negativ kritikk over teologenes behandling av dette aspektet av Guds ord. Og dette er også teologenes store dilemma i dag, og spørsmålet fra deres side er: Skal vi holde fast på vår feilaktige og foreldede teologi hva som gjelder forholdet mellom Israel og kirken/menigheten og de profetiske utsagn om Israel og 1000-års-riket, eller skal vi hoppe av og snu mens det ennå er tid?

Dette får bli opp til hver enkelt, men Guds ord er klart på disse punkt, så får enhver være ansvarlig overfor Livets Herre hvordan han lærer og formidler videre det profetiske ord. Men en ting er i alle fall sikkert: At dersom man ikke har bruk for Israel i sitt teologiske system og ikke har noe syn for sammenhengen mellom Israel og det profetiske ord, så er dette system et galt. Tør du å møte Livets Herre med et galt og forvirrende syn på hans eget utvalgte folk, Israel, og hans øyesten?"

Simeon har fortalt hvorledes Gud fra først av drog omsorg for å få et folk av hedninger for sitt navns skyld (utkallelse av kirken/menigheten), og dermed stemmer profetenes ord overens, således som det er skrevet: Deretter vil jeg (Jesus) vende tilbake og igjen (nok en gang) oppbygge Davids falne hytte (Israels land og folk i tiden for utlendigheten), og det nedbrutte av den vil jeg atter oppbygge, og jeg vil igjen oppreise den, forat alle andre mennesker skal søke Herren (i 1000-årsriket), ja, alle hedningefolkene som mitt navn er blitt nevnt over, sier Herren, som gjør dette som er kjent av ham fra evighet av." (Ap.gj. 15, 14-18)

Tingvoll den 3. febr. 1980 Oskar Edin Indergaard

TEOLOGENES ESKJATOLOGISKE ENGASJEMENT

Undertegnede har ved en rekke anledninger — både i skrift og tale — etterlyst teologenes eskjatologiske engasjement og en riktig forståelse fra deres side av det profetiske ord, som et lys som skinner for oss på et mørkt sted, for at vi skal tro og forkynne det riktige, både før det skjer, og når det skjer. Nå er ikke undertegnede primært ute etter å kritisere teologene og prestene, men jeg er skuffet over deres behandling av det profetiske ord og deres manglende forståelse av det. (Dette gjelder naturligvis ikke alle av dem, men de aller fleste.)

Hvordan kan jeg så vite at dette er sant: At de mangler eskjatologisk engasjement og en riktig forståelse av det profetiske ord? Dette gjøres på en ganske enkel måte. Jeg sammenligner det som teologene (og mange av forkynnerne) sier i sine prekener og i sine taler, og det de skriver i sine bøker med det som står i Bibelen. Av denne sammenligningen går det tydelig fram at Bibelen sier en ting, mens "forkynnerne" sier noe annet. For min del er da saken klar: Jeg holder meg til det som står skrevet.

Hvordan kan jeg så vite at jeg har rett i mitt syn og ikke teologene? Rett har den som holder seg til Bibelens ord, og ikke fortolker eller borttolker (mistolker) det som står, men forstår det slik som det står — rett fram og enkelt.

Hovedtabben som teologene gjør — og dette har jeg skrevet og sagt mange ganger før, men det kan ikke sies for ofte, er at de ikke skiller mellom det som blir sagt til og lovet jødene (Israel), og det som blir sagt til og lovet kirken/menigheten. Det er her feilen ligger — så enkelt er det. Dessuten mener de at kirken/ menigheten har overtatt de løfter som er gitt til Israel.

Dersom man er villig til å gjøre denne to-delingen idet man skiller mellom Israel og kirken, kommer det profetiske ord til sin rett og får en fantastisk spennvidde og elasticitet. Da først blir det interessant å lese og arbeide med det profetiske ord. Da først greier man å plassere de forskjellige profetiske utsagn og få dem i overensstemmelse med hverandre. Da først får man det profetiske ord til å "gå opp."

Nå betyr ikke dette at undertegnede har forstått alt, nei, langt ifra. Som kristne så vet vi at vi både

feiler i dette arbeidet, og at vi går fra lys til lys, men dette er i alle fall den erfaringen jeg har gjort — og mange med meg — : At skal du begynne å forstå det profetiske ord, så må du starte med denne to-delingen mellom det som er sagt til og lovet Israel, og det som er sagt til og lovet kirken/menigheten. Dette er det gode råd jeg vil gi til alle — både teologer og lekfolk.

Som jeg sa innledningsvis, har jeg ofte kritisert teologene for deres feilaktige forståelse av det profetiske ord, men jeg har ikke fått noen respons på dette fra deres side. Dette kan da tolkes på så mange måter. Jeg vil ta fram de tolkninger som er mest sannsynlige.

For det første er det ikke sikkert at de vil nedverdige seg til å ta til gjenmæle overfor en lekmann, som har et feilaktig og forkvaklet syn på det profetiske ord. (Dette sees da ut fra deres synspunkt og ståplass).

På den andre siden anser jeg denne tolkningen som lite god, for alle kristne mennesker er oppmerksomme på at man ikke behøver å ha noen særskilt teologisk utdanning for å få innsikt i Guds ord og det profetiske ord. Hva som gjelder dette, er det en annen person som åpner dørene for oss, og det er den tredje personen i Gud, den Hellige Ånd. Et kristent menneske kan ikke ta og forstå det som den Hellige Ånd ikke gir. Utdanning er en god og positiv ting, men det er bedre å la seg veilede av Gud der all kunnskap og visdom er skjult tilstede. Det ene utelukker imidlertid ikke det andre, og der begge faktorer (utdanning og den Hellige Ånds veiledning) er tilstede, der blir resultatet best — under forutsetning av at utdannelsen blir en lydige tjener for et nyttig redskap for den Hellige Ånd.

For det andre kan det jo tenkes at teologene og forkynnerne etter hvert begynner å bli en smule usikre på hvorvidt deres gamle teologiske system er så godt og vanntett lenger, slik at det er best ikke å si imot for mye, men vente og se. Dette tror jeg er en meget sannsynlig tolking. De vil vente og se. De vil sitte på gjerdet enda en stund, før de eventuelt tar stilling til det som blir sagt og skrevet. Men uansett hva de gjør — om de sitter på gjerdet eller tar til motmæle — så svikter de sitt kall. Ved ikke å uttale seg er de ikke veiledere for sin menighet, og ved å ta til motmæle kommer de i konflikt med Guds ord og det profetiskeord. De er i sannhet i en fortvilt og fortrenget posisjon.

Nå er det ikke slik å forstå at jeg synes synd på dem. De har nok ressurser å ta av. Intellektuelt og kunnskapsmessig er de fleste av dem på topp, men de mangler kraften til å forsvare sitt syn. Eller bedre: De får ikke kraft til å forsvare et syn som er galt. Den Hellige Ånd er ikke villig til å gi kraft til et syn hvor det profetiske og eskjatologiske ord er så forandret og fremmedgjort som i det teologiske systemet. Dette er hovedgrunnen til at de ikke er i stand til å forsvare seg mot de angrep som rettes mot dem, hva som gjelder akkurat dette aspektet ved Guds ord.

Nå har en sagt at det har ingen hensikt å angripe teologene, for de kryper bare inn i skapet sitt (presteskapet), og så kommer de ut igjen så snart som striden er over, og det er rolige forhold igjen. Selv om dette er en morsomhet, så tror jeg at den har myeforseg. Vi savner teologenes engasjement i den offentlige kirkedebatt, som går for seg, og skulle håpe at de tok klarere standpunkt imot liberale og ateistiske tendenser og lærdommer, som utfolder seg i tiden.

Som mange vet, er også min far, dyrlegen, (O. K. Indergaard) interessert i eskjatologiske spørsmål og problemstillinger. Han spurte en gang en teolog om en eskjatologisk problemstilling, men ble avvist med at "slike ting hadde han (teologen) ikke greie på." Min far repliserte vedkommende på følgende måte: "Hvordan tror du det hadde gått med meg om jeg ikke hadde hatt greie på ku?"

Denne historien — som er sann — viser på en fin måte det dilemma teologene er ute i hva som gjelder forståelse av og veiledning i det profetiske og eskjatologiske ord. Jeg kan ikke forstå annet enn at de for en stor del er blinde veiledere for andre blinde, hva som gjelder akkurat dette aspektet

av Guds ord.

En av de viktigste grunnene til at det er så nødvendig å ha en riktig forståelse av det eskjatologiske ord akkurat i vår tid, er det faktum at jødene tar sitt land (Israel) og sin by (Jerusalem) i besittelse igjen etter en ca. 2000 årig landflyktighet. Dette skjer i samsvar og i full forståelse med de forskjellige utsagn i det profetiske ord. Det er av den største betydning at vi som kristne mennesker forstår og forkynner dette til en verden som ligger i uforstand og i det onde. Det er så viktig — ikke bare for vår egen del, men også for våre brødre, jødene, som vi skylder så meget —, at vi sier tydelig ifra om at landet (Israel med tilliggende herligheter) og at byen (Jerusalem) er deres, og at de har fått dette av Gud.

Vil teologene og forkynnerne være med på å forkynne dette, eller vil de fortsatt stikke dette under stol? Dersom de ikke er villige til det, så er også de med på å svike Israel, som så mange andre i vår tid. Det lønner seg ikke å svike Israel. "Og jeg (Gud) vil velsigne dem som velsigner deg (Israel), og den som forbanner deg, vil jeg forbanne, og i deg skal alle jordens slekter velsignes." (1. Mos. 12, 3)

Tingvoll den 19. mars 1980 Oskar Edin Indergaard

KIRKEN SVIKER ISRAEL

Hva som gjelder forholdet mellom kirken og jødene, har den kristne kirke stått overfor to jødiske utfordringer i det tyvende århundre, og tapte begge to.

Den første utfordringen var da Hitler og nazistene forfulgte og tok livet av 6 millioner jøder. Kirken var ikke i stand til å fordømme dette og komme jødene til hjelp. Naturligvis har vi eksempler på at også det motsatte var tilfelle, men disse forsøkene på å hjelpe jødene var så små og av et så lite omfang at de kom bort og druknet i den himmelskrikende urett og skjensel, som ble gjort mot jødene i løpet av 1930 og 1940 årene i Europa.

H. D. Leuner sier om dette sviket og denne unfallenheten: "Auschwitz var endestasjonen for erstatningsteologien, hvoretter kirken var trådt i Israels sted som Guds folk. Det var avslutningen på "Ekklesia Triumphans." Det finnes ikke mer noen "triumferende kirke." Jeg er enig med ham.

Den andre utfordringen som den kristne kirke står overfor i dag på dette området, er hvorvidt den er villig til å forsvare jødene og deres kamp mot araberne — for å overleve, for det er det saken gjelder — hverken mer eller mindre.

I utgangspunktet er nok kirken villig til dette. På papiret og i tankenes verden er nok kirken villig til det, men når dette skal uttrykkes i ord og i konkret handling, vegrer kirken seg til dette og vrir seg unna. Er det ikke snart på tide at f.eks. den norske kirke sier klart ifra om at den forbeholdent står på jødenes side i denne konflikten og lar dette komme til uttrykk både i resolusjoner og til og med ifra prekestolen. Ikke bare en gang, men så ofte som det gir seg en anledning til det. Kirkens forsvar av jødene i dag når ikke høyere enn til spurvekvitter, som det står i Predikeren 12. Det skulle ikke være

det at kirken begynner å bli gammel og uten kraft?

Hva er årsaken til at dette er tilfelle? Hva er årsaken til at kirken og de fleste av teologene ikke tør forsvare jødene og deres tilhørighet til Eretz Israel (jødenes land)? Årsaken til det er ganske enkel. Kirken har ikke noe åndelig fundament og noen åndelig basis å stå på i sitt forsvar for jødene. Det vil si: Kirken har et åndelig fundament å stå på, nemlig Bibelen, men den har sveket dette fundamentet hva som gjelder akkurat denne problematikken. Kirken tør ikke hevde Bibelens ord på dette punktet. Den vil heller høre etter hva denne verdens herrer og PLO sier om dette enn å lese opp for folket hva Bibelen sier om landet og om jødene. Det er mye vanskeligere å få en teolog til å uttale: At Palestina hører jødene til enn å temme en hest eller en vill okse — enda det står i Bibelen på mange steder, og er en del av vårt åndelige fundament og en del av det som vi kristne skal forkynne videre til en Kristus-fremmed verden.

Hva er så grunnen til at teologene (de fleste av dem) ikke tør forkynne dette budskapet, som de i grunnen er satt til å formidle videre? Det er ganske enkelt å svare på. De tror ikke at det som står i Bibelen er riktig. De tror at det som står er foreldet. De tror at Gud har forandret oppfatning. De tror at Gud har forandret på sine planer med Israel og med jødene. De tror at da Jesus kom, så fikk løftene til jødene en ny betydning. De tror at kirken har overtatt løftene til jødene.

Når f.eks. Bibelen sier at jødene har fått landet (Palestina) til en evig eiendom (1. Mos. 13, 15 — 15, 18 — 17, 8 — 24, 7 — 26, 3 — 28, 13 — 5. Mos. 34, 4 — Josva 21, 43 — Neh. 9, 8 - Esaias 60, 21 og mange andre steder), så tror teologene at dette er et uttrykk for kirkens vekst og ekspansjon.

Hva som gjelder jødenes løfter fra Gud om at de skal eie Jerusalem og ha styretten over denne byen, så mener teologene og fortolkningen at det ikke her er snakk om noe Jerusalem i geografisk og jordisk betydning, men at det er snakk om det "himmelske Jerusalem", altså selve himmelen hvor Gud bor.

Hva som gjelder jødenes hjemvenden til Eretz Israel, så mener også mange av teologene at dette er uttrykk for politiske avgjørelser i FN og andre fora. Bibelen derimot sier noe annet. Den sier at det er Gud som fører dem hjem til landet for å frelse dem der. "For dere (jødene) skal kjenne at jeg er Herren, når jeg fører dere til Israels land, til det land som jeg med løftet hånd har svoret å gi deres fedre." (Esaias 20, 42)

Jeg har naturligvis mange utsagn fra "kristen litteratur" som belegg for mine ovenfornevnte påstander, slik at ikke noen skal tro at jeg bærer falskt vitnesbyrd mot min neste og mine medkristne. I denne anledningen vil jeg bare ta for meg noen få utsagn, men til tross for at de er få, er de dessverre representative for hva kirken og teologene står for.

Seth Erlandsson sier f.eks. i sin bok, Guds folk Israel: "... Men på samme måten som løftene til det gamle gudsfolket får sin oppfyllelse i den nye pacts folk, slik er det også med de herlige løfter som ble knyttet til landet, Jerusalem og templet. Løftene om Jerusalem, Sions berg og templet gjelder den kristne menighet og dens hode, Kristus."

Oskar Skarsaune sier i sin brosjyre, Endetidsprofetiene, som forøvrig er noe av det mest forvirrende og feiaktige undertegnede har lest om dette: "Den gamle frelseshistorien som GT forteller om, er full av forbilder, modeller, mønstre på det som det nye testamente forteller om." Videre sier han: "All gammeltestamentlig profeti er oppfylt eller skal oppfylles i Kristus. Alle frelsesløftene i den gammeltestamentlige profeti gjelder frelsen i Kristus."

Jeg tar naturligvis avstand fra det som her er sagt fra teologenes side, og avviser det som tull og toys

idet jeg henviser til og holder meg til det som Bibelen sier om de samme problematikker. Og Bibelen sier det motsatte av det som disse teologer sier — og mange flere med dem.

Jeg vil også bemerke det i en liten setning: At mye av kristenfolket lengter etter en skikkelig og Bibel-tro forkynnelse på dette området, og er leje av den framstilling som de fleste av teologene gir den kristne menighet.

Hvor mye mer oppløftende er det da ikke å lese i professor Aksel Valen-Senstads nye dogmatikk, Kristen Dogmatikk, Hvor han skriver på s. 227: "At alle løfter får sitt ja og ammen i Jesus, betyr ikke at Jesus erstatter de gamle løfter, utvelgelsen og nådepakten." ... "Til utvelgelsen av Israel hører også landløftet til. Det står fremdeles ved lag. Det fins intet Israel uten landløftet. Israels folk er etter Guds utvelgelse og løfte knyttet til Palestina. Dette løftet står fast den dag i dag — til Kristus kommer igjen. Det er ikke omstøtt, ikke erstattet med eller transformert i noe annet løfte."

Dette er riktige og Bibeltro tanker, men vil teologene f.eks. følge Aksel ValenSenstad på dette punkt, eller vil de fortsette med sine Bibelfornektende utlegginger om: At kirken er det nye Israel, og at kirken har overtatt alle løftene til jødene — med unntak av domsløftene — naturligvis?

Kirken og de fleste av teologens sviker og svikter jødene og Israel slik som de bestandig har gjort. Det var meget å ønske at de kunne få et annet syn på dette og komme i samsvar med Bibelens klare ord på dette punktet. Vi må be om at dette vil skje, men personlig så tror jeg ikke at dette kommer til å skje — dessverre, men så må vi også huske på at den som løfter på Israel, jødene og Jerusalem, skal skade seg selv. (Sak. 12, 3)

Kirken og teologene har allerede i mange år løftet på Israel og Jerusalem ved sin feilaktige forståelse av det profetiske ord og ved sin feilslåtte eksegesi (fortolkning). Vil de forandre på dette, eller vil de fortsette i det gamle sporet. Det får de selv svare på. Vi venter i alle fall spent på hva de vil gjøre med den jødiske utfordringen og med utfordringen fra det profetiske ord.

Tingvoll den 19 sept. 1980 Oskar Edin Indergaard

HVORDAN KAN DET VÆRE MULIG?

Hvordan kan det være mulig at kristne mennesker ikke har syn for Israel og f. eks. kan uttale offentlig: At Jerusalem ikke er jødenes rettmessige by og hovedstad. Hva er årsakene til at en del kristne lever i denne villfarelsen og i denne for dem selv og andre så skjebnesvangre feilvurdering av Guds ord?

For det første har vi det fatale og ubibelske Skrift— og tolkningsprinsippet som store deler av den lutherske kirke er belemret med, og som går ut på at kirken har overtatt for godt Israels rolle i

frelsheshistorien, og at de gammeltestamentlige profetier som går på Israel, enten skal omtolkes eller forstås annerledes enn slik som de står og opprinnelig var ment. I vår kirke har man ikke lært at Israel og kirken er to forskjellige åndelige størrelser, som har sin egenart og forskjellige løfter og oppgaver. Dette er villet av Gud, og dette kommer tydelig til uttrykk i Guds ord, men i den lutherske kirke tror man at kirken er "det nye åndelige tolvstammefolket", "det nye Israel", og at den har overtatt de løfter som opprinnelig ble gitt til Israel og jødene.

Når man har et slikt syn på det profetiske ord, som det som ovenfor er skissert, forstår en fort at en ikke kan bruke Bibelen til å forsvare jødene og likeledes deres rett til å innta sitt gamle fedrenes land og sin gamle hovedstad og hellige by, Jerusalem. Der dette er tilfelle, må en greie seg med historisk, juridisk og humanitær argumentasjon dersom en er interessert i å forsvare jødene. Og det er grelt nok, men det viser seg — og det har vi mange eksempler på — at dersom en kristen sviker Israel, hva som gjelder det bibelske og kristne forsvaret, så vil han også mer eller mindre gjøre det hva som gjelder det verdslige forsvaret.

Jeg vil ta med noen sitater fra kristen litteratur som viser dette fatale og misvisende syn på Israels forhold til det profetiske ord.

Jeg citerer fra boken, Så sier Kirkens Herre, som er utgitt av Menighetsfakultetet: "Kirken må vokte seg for å bruke de politiske hendelser i tiden f.eks. opprettelsen av staten Israel som bevis på jødernes snarlige omvendelse eller Jesu nære forestående komme. Heller må man ikke forsøke å bevise at Bibelen d.v.s. GT's profetier "har rett" ved å sammenligne Israels landegrenser i dag med landebeskrivelser i GT. Dette har trosstyrkende betydning for jødene som tegn på Guds trofasthet og løftesoppfyllelse. Men kristen teologi må se dette annerledes, likesom NT selv gjør."

Jeg kan ikke i en liten artikkel ta meg til å analysere denne uttalelsen, men en ser fort at den for det første ikke stemmer.

For det andre er utsagnene delvis motstridende — og det er til liten ære for den/ de som har forfattet dette.

For det tredje er uttalelsen med på å svekke forsvaret av jødene og Israel.

Jeg vil ta med enda et sitat som klart viser at dette Skrift— og tolkningsprinsippet er med på å svekke Israel og Jerusalems betydning for jødene. Seth Erlandsson sier i sin bok, Guds folk Israel, s. 52-53: "Det gamle pakts Guds folk var det kjødelige Israel. Det var identisk med et ganske bestemt folk, knyttet til et ganske bestemt land, Kanaan, og en ganske bestemt by, Jerusalem. Vi har tidligere kommet til at den nye pakts gudsfolk ikke er avhengig av en bestemt opprinnelse. Derfor er det heller ikke bundet til et bestemt folk, et bestemt land eller en bestemt by." (Så langt er alt riktig, men så kommer det som er galt.) "Men på samme måten som løftene til det gamle Gudsfolket får sin oppfyllelse i det nye pakts gudsfolk, slik er det også med de herlige løfter som ble knyttet til landet, Jerusalem og templet. Løftene om Jerusalem, Sions berg og templet gjelder den kristne menighet og dens hode, Kristus."

Disse to sitatene, som jeg ovenfor har tatt med, er gale, misvisende og fatale hva som gjelder Israels forhold til løftene, og dette tolkningsprinsippet gjør at vi ikke kan bruke det profetiske ord til et forsvar for Israel og deres rett til Jerusalem, men uttalelsene er dessverre representative for den lutherske kirke i Norge. Derfor uttaler også biskop Aarflot og co. seg slik som de gjør, men jeg kan forsikre de høye og selvsikre herrer om at de farer vil og tilføyer både seg selv, kirken og Israel stor og ubotelig skade. (Se artikkelen: Åpent brev til biskop Aarflot.)

For det andre vil jeg si bare ganske kort til slutt i denne artikkelen at det finnes mange flere

argumenter — både av åndelig og verdslig karakter — når en skal forklare og analysere denne problematikken, som jeg her har tatt opp, men de skal jeg ikke utdype her. Likevel anser jeg det argumentet som jeg har forsøkt å belyse ovenfor for å være det mest betydningsfulle og mest relevante i denne sammenhengen. Vår offisielle kirkes syn på Israel og store deler av det profetiske ord er gal og misvisende og har satt både forståelsen av dette og den teologiske forskningen på dette område flere hundrede år tilbake i tiden.

For å si det rett ut: Så tror store deler av vår kirke at den er det samme som Israel, og uttaler dette gang på gang. Etter min vurdering blir dette en altfor enkel teologi, men konsekvensene av en slik teologi er fatale og dypt skjebnesvanger både for kirken selv og Israel. Kirken svikter Israel nok en gang — og det er ikke noe nytt — og Israel går mot stupet nok en gang — og det er heller ikke noe nytt.

Helt til slutt vil jeg minne om hva Gud har lovet dem som forsvarer Israel, og hvordan det går med dem som ikke gjør det: "Og jeg (Gud) vil velsigne dem som velsigner deg (Israel) og den som forbanner deg, vil jeg forbanne, og i deg skal alle jordens slekter velsignes." (1. Mos. 12,3)

Tingvoll den 1. sept. 1980 Oskar Edin Indergaard

MENIGHETENS TIDSALDER OG 1000-ARS-RIKET

Da jødene på Jesu tid ikke ville ta imot det konkrete Gudsriket, slik som Jesus bød det fram med seg selv som konge og Messias, og slik som apostlene med Peter og Paulus i fremste rekke forkynte det, så forsvant tilbudet om riket for Israel etter hvert inn i en hemmelighetstilstand — hvor det forøvrig ennå befinner seg. I stedet for 1000-års-riket fikk vi altså menighetens tid eller nådens tidshusholdning, som i tid strekker seg fra pinsefestens dag og til Jesu komme i lufthimmelen for å hente menigheten til seg i himmelen, og etter den tid skal vi (de kristne) alltid være sammen med Herren. (1. Tess. 4, 17)

Hva som gjelder 1000-års-riket, var alt gjort istand fra Guds side til at det kunne komme synlig fram med Jesus som konge ut ifra Jerusalem og Israel, men da jødene hverken ville ta imot kongen, Jesus Kristus Messias, eller omvende seg, ble konsekvensen av dette at riket forsvant inn i en hemmelighetstilstand, slik at det ble utsatt.

Døperen Johannes forkynte både at riket skulle komme, og at jødene måtte omvende seg. "I de dager stod døperen Johannes fram og forkynte i Judeas ørken og sa: Omvend dere, for himlenes rike (1000-års-riket) er kommet nær." (Matt. 3, 1-2)

Jesus sa akkurat det samme som døperen Johannes, både om omvendelsen som forutsetning for at

riket kunne komme og om selve riket. "Fra den tid begynte Jesus å forkynne og si: Omvend dere, for himlenes rike er kommet nær. (Matt. 4, 17)

Det store flertall av folket var i undring og tenkte på om Jesus virkelig kunne være Messias, og det var også en rekke jøder som klart gav uttrykk for at det var Messias som var kommet og stod i ferd med å opprette 1000-års-riket for Israel. Maria, Jesu mor hadde grei beskjed om dette, for engelen Gabriel hadde fortalt henne om dette: "Han (Jesus) skal være stor og kalles den Høyestes Sønn, og Gud Herren skal gi ham hans far Davids trone, og han skal være konge over Jakobs hus evindeligg, og det skal ikke være ende på hans kongedømme." (Luk. 1, 32-33)

Peter gav også — på vegne av de andre disiplene — uttrykk for at Jesus var Messias. "Men da Jesus var kommet til landet ved Cesarea Filippi, spurte han sine disipler og sa: Hvem sier folk at Menneskesønnen er? De sa: Noen sier døperen Johannes, andre Elias, andre igjen Jeremias eller en av profetene. Han sa til dem: Men Dere, hvem sier Dere at jeg er? Da svarte Simon Peter og sa: Du er Messias, den levende Guds Sønn." (Matt. 16, 13-16)

Døperen Johannes gav også uttrykk for at Jesus var Messias: "Men da folket gikk i forventning, og alle tenkte i sitt hjerte på Johannes, om ikke han var Messias, da svarte Johannes og sa til alle: Jeg døper dere med vann, men den kommer som er sterkere enn jeg, han hvis skorem jeg ikke er verdig til å løse, han skal døpe dere med den Hellige Ånd og ild." (Luk. 3, 15-16)

Marta var også klar over at Jesus var Messias. "Hun sier til ham: Ja, Herre, jeg tror at du er Messias, Guds Sønn, han som kommer til verden." (Joh. 11, 27)

Jesus gav også selv en rekke ganger uttrykk for at han var Messias. Dette skjedde både etter at han var blitt presset til å si det, eller han frivillig gav uttrykk for dette. Vi skal også ta med to eksempler på dette. "Men han (Jesus) tidde og svarte intet. Atter spurte ypperstepresten ham og sa til ham: Er du Messias, den Velsignedes Sønn? Jesus sa: Jeg er det, og Dere skal se Menneskesønnen sitte ved kraftens (Guds) høyre hånd og komme med himmelens skyer (til dom og til opprettelse at 1000-års-riket.)" (Mark. 14, 61-62)

"Kvinnen (den samaritanske kvinne) sier til ham: Jeg vet at Messias kommer, det er utlagt: Kristus, når han kommer, skal han forkynne oss alt. Jesus sier til henne: Det er meg, jeg som taler med deg. (Joh. 4, 25-26)

Etter at Jesus var stått opp fra de døde, spurte også disiplene Jesus rett ut om han kom til å opprette riket for Israel, men da Jesus visste at jødene ikke var villige til å ta imot ham som kongen i dette riket og likeledes omvende seg, så svarte ikke Jesus direkte på dette spørsmålet, men henviste til den store oppgaven som lå foran dem, nemlig å formidle frelsesverket ut til all verden. "Da de nå var kommet sammen, spurte de ham: Herre gjenreiser du på den tid riket for Israel? Han sa til dem: Det tilkommer ikke dere å vite tider eller timer som min Fader har fastsatt av sin egen makt, (Dette betyr med andre ord: At det er Faderen som skal bestemme når riket skal opprettes, men det skal opprettes en gang i framtiden.) men Dere skal få kraft idet den Hellige Ånd skal komme over dere, og Dere skal være mine vitner både i Jerusalem og i hele Judea og Samaria og like til jordens ender." (Ap.gj. 1, 6-8)

Jesus visste også at jødene ikke ville ta imot ham som konge i det konkrete Gudsriket og omvende seg, men likevel måtte han tilby dem det. Det var jo en del av Guds planer og en del av hans oppgave. På samme måte som muligheten stod åpen for jødene til å ta imot det konkrete Guds-riket som Jesus bød dem med seg selv som konge og Messias, på samme måte gav også Jesus uttrykk for at Guds-riket skulle taes ifra jødene, og at de — som folk og nasjon — skulle gå inn i vanskelige trengselstider. "Derfor sier jeg dere: Guds rike skal taes ifra dere og gis til et folk (menigheten) som

bærer dets frukter." (Matt. 21, 43)

"Da tok Paulus og Barnabas til orde og sa: Det var nødvendig at Guds ord ble talt først til dere (jødene), men siden Dere støter det fra dere og ikke akter dere verdige til det evige liv, så vender vi oss nå til hedningene." (Ap.gj.13, 46)

"Men da de (jødene) stod imot og spottet, rystet han (Paulus) støvet av sine klær og sa til dem: Deres blod komme over deres eget hode. Jeg er ren, fra nå av går jeg til hedningene." (Ap.gj. 18, 6)

"Så være det dere (jødene) vitterlig at denne Guds frelse er blitt utsendt til hedningene, hos dem skal den også finne øre." (Ap.gj. 28, 28)

På grunn av at jødene ikke ville ta imot tilbudet om det konkrete Guds-riket og kongen i dette riket, som er Jesus, så ble konsekvensene av dette at de som folk og som pasjon gikk vanskelige tider i møte. Den verdslige historie stadfester til fulle at det profetiske ord om dette har gått i oppfyllelse. Og på samme måte som jødene har hatt vanskelige tider, så sier Guds ord at de også i framtiden skal stå overfor store vanskeligheter, men Gud, som fører dem fram både gjennom verdens— og frelseshistorien, skal føre dem fram slik at de står som seierherrer til slutt. Det går slik som det profetiske ord sier. Vær sikker på det.

"For de dager skal komme over deg (Jerusalem) da dine fiender (romerne) skal kaste en volt opp om deg og kringsette deg og trenge deg fra alle sider, og slå deg til jorden og dine barn i deg, og ikke levne sten på sten i deg, fordi du ikke kjente din besøkestid." (Luk. 19, 43-44)

"Og Jesus sa til ham: Ser du disse store bygninger (templet)? Det skal ikke levnes sten på sten som ikke skal brytes ned." (Mark. 13, 2)

"Da skal de (hedningene) overgi dere (jødene) til trengsel og slå dere i hjel, og Dere skal hates av alle folkeslag for mitt navns skyld." (Matt.24,9)

"Og de (jødene) skal falle for sverds egg og føres fangne til alle folkeslag, og Jerusalem skal ligge nedtrådt av hedninger, inntil hedningenes tid er til ende." (Luk. 21, 24)

"Se, deres hus (jødenes land) skal overlates dere selv. Jeg sier dere at Dere ikke skal se meg før den stund kommer da dere sier: Velsignet være han som kommer i Herrens navn. (Og dette er Jesu andre komme for å frelse jødene og opprette 1000års-riket i Israel)" (Luk. 13, 35)

Dette at jødene ikke ville ta imot Jesus og omvende seg, førte til at de aller fleste av dem forherdet sitt hjerte, slik at de ikke så/ser at Jesus var/er deres lenge etterlengtede Messias. Dette er den store forherdelsen i frel-s e s h i s t o r i e n , og den har vart nå i 2000 år. På grunn av dette har Gud lagt en kollektiv skyld over jødefolket, som gjenspeiler hele deres historie fra år 70 e.Kr. og fram til i dag. På grunn av at jødene ikke ville ta imot Jesus som Messias, ble konsekvensene av dette følgende:

For det første ble opprettelsen av 1000-års-riket utsatt med i alle fall ca. 2000 år, og vi fikk menighetens tidsperiode.

For det andre ble landet inntatt og ødelagt av romerne i år 70 e.Kr., og jødene ble bortvist fra Israel og måtte dra ut i den store landflyktigheten.

For det tredje har denne bortvisningen ført til de forferdeligste lidelser for det jødiske folk. Noe av dette er direkte straff fra Gud, mens en god del er forvoldt av hedningene.

For det fjerde har Gud lagt et åndelig dekke over jødene som nasjon i denne tiden slik at de ikke med sin beste vilje er i stand til å se og forstå at Jesus var/er Messias. Dette dekket gjør også at de er fiender av forkynnelsen av evangeliet. (Rom.11,28)

For det femte står de overfor store vanskeligheter, både i Israel og hvor de enn måtte være i verden, men Gud, som har begynt å føre dem hjem til Eretz Israel i dette århundrede, skal se til at hedningene ikke greier å ta knekken på jødene, men føre dem fram i overensstemmelse med det profetiske ord.

Denne forherdelsen er så dyptgripende, og den har en slik karakter og har hatt slike forferdelige konsekvenser for det jødiske folk at deres lidelser (både åndelige og legemlige) ikke kan sammenlignes med lidelsene til noe annet folk som vi kjenner fra historien. Det at jødene ikke ville ta imot Jesus som deres Messias, er selve hovedårsaken til deres mange vanskeligheter i disse 2000 år. Det at de ikke ville ta imot Jesus er selve grunntragedien i hver enkelt jødes liv og i deres historie.

Da jødene ikke ville ta imot Jesus som deres Messias, la Gud selv et åndelig dekke over jødene som folk og som nasjon, og dette dekket er av en slik forherdelsens kvalitet at de ikke er i stand til å se og forstå at Jesus er Messias. Dette dekket er det bare Gud, han som i sin tid la på dem dekket, som kan ta bort, og når han engang i framtiden tar det bort, så oppdager jødene at Jesus er Messias. Dette er det samme som Israels frelse. "Men deres (jødenes) sinn er blitt forherdet, for like til denne dag blir det samme dekket liggende når de leser den gamle pakt, uten at det blir åpenbart at den oppheves i Kristus. Men til denne dag ligger et dekke over deres hjerter når Moses leses, men når det (jødene) omvender seg til Herren, blir dekket tatt bort." (2. Kor. 3, 14-16)

Dette vil ikke si det samme som at dette åndelige dekket ligger over enhver jøde. På samme måte som det finnes hedninger som tror at Jesus er jødernes Messias, finnes det også jøder i denne tidshusholdning som tror at Jesus er Messias. Dette er de såkalte messianske jøder, og de hører med til menigheten. Forherdelsen er derfor bare delvis og heldigvis ikke total. Gud tar imot alle som vil omvende seg og tro på Jesus. Dette gjelder både jøder og hedninger. Gud gjør ikke forskjell på folk, men etter at menigheten er tatt ut, skal Israel bli omvendt som helt folk og som hel nasjon. Dette betyr at alle jøder, som har overlevd den store trengsel, skal bli troende (messianske) jøder og være hovedbærere for utbredelsen av evangeliet i 1000-års-riket — sammen med Jesus som skal være konge over hele verden ut ifra Jerusalem og Israel. "For jeg vil ikke, brødre, at Dere skal være uvitende om denne hemmelighet — forat Dere ikke skal tykkes dere selv kloke — at forherdelse delvis er kommet over Israel, inntil fyllden av hedningene er kommet inn (uttagelsen av den kristnemenighet) og således skal hele Israel bli frelst, som skrever står: Fra Sion (Jerusalem) skal redningmannen (Messias) komme, han skal bortrydde ugudelighet fra Jakob (Israels frelse), og når jeg borttar deres synder, da er dette min pakt med dem." (Rom. 11, 25-27)

Da jødene som folk bare forherdet seg mer og mer og ikke ville tro på Jesus, fikk dette følgende konsekvenser for forholdet mellom jøder og hedninger i frelseshusholdningen.

For det første forsvant tilbudet om opprettelsen av 1000-års-riket etter hvert inn i en hemmelighetstilstand, og menighetens tidsalder (nådens tid) trådte fram. Både framstillingen i Ap.gj. og i Bibelen forøvrig viser at dette er riktig. I Jakobs utsagn i Ap.gj. 15, 14-18 kommer det tydelig fram at Gud hadde gitt opp sin opprinnelige plan med å frelse jødene og opprette 1000-års-riket på dette tidspunktet. Her blir det nemlig poengtert at: For det første så tar Gud ut den kristne menighet, og for det andre så skal han (Jesus), etter at dette er gjort, komme igjen for å oppbygge Davids falne hytte. Dette er det samme som å oppreise Israel som folk og som nasjon og opprette 1000års-riket i Israel. Hovedhensikten med dette er at alle hedningefolkene skal søke til Israel i

1000-års-riket, og at Jesus skal være konge over hele verden. "Simeon (Peter) har fortalt hvorledes Gud fra først av drog omsorg for å få et folk av hedninger for sitt navn. Og dermed stemmer profetenes ord overens, således som det er skrevet: Deretter vil jeg (Jesus) vende tilbake og igjen oppbygge Davids falne hytte, og det nedbrutte av den vil jeg atter oppbygge, og jeg vil igjen oppreise den, forat alle andre mennesker skal søke Herren, ja alle hedningefolkene, som mitt navn er blitt nevnt over, sier Herren, som gjør dette som er kjent av ham fra evighet av." (Ap.gj. 15, 14-18)

For det andre gled etter hvert den største del av det jødiske folk inn i den store forherdelsen, slik at de ikke lenger kunne være i stand til å være objekt for mottagelsen av Guds ord og evangeliet. Dette vil si det samme som at det store flertall av jødene ikke var i stand til å ta imot det kristne budskapet og bli frelst. Frelsestilbudet gled over til hedningene, som gledde seg over at de var verdige til å tilhøre Guds-riket eller menigheten. "For løftet hører dere (jødene) til og deres barn og alle dem som bor langt borte (hedningene), så mange som Herren vår Gud kaller til." (Ap.gj. 2, 39)

"Peter opplot da sin munn og sa: Jeg skjønner i sannhet at Gud ikke gjør forskjell på folk, men blant ethvert folkeslag tar han imot den som frykter ham og gjør rettferdighet." (Ap.gj. 10, 34-35)

"Da de hørte dette, slo de seg til ro, og de priste Gud og sa: Så har da Gud også gitt hedningene omvendelse til livet." (Ap.gj. 11, 18) "Da tok Paulus og Barnabas til orde og sa dem (jødene) rett ut: Det var nødvendig at Guds ord ble talt først til dere, men siden Dere støter det fra dere og ikke akter dere verdige til det evige liv, så vender vi oss nå til hedningene. For så er Herrens bud til oss: Jeg har satt deg (Jesus) til et lys for hedningene, forat du skal være til frelse inntil jordens ende. Da hedningene hørte det, ble de glade og priste Herrens ord, og de tok ved troen så mange som var utsett til evig liv." (Ap.gj. 13, 46-48)

"Simeon (Peter) har fortalt hvorledes Gud fra først av drog omsorg for å få et folk av hedninger for sitt navn. (Ap.gj. 15, 13)

For det tredje gled også formidlingen av Guds ord bort ifra jødene og over til hedningene. Det ble ikke lenger Jerusalem og de andre byene i Israel som ble sentrum for kristendommen, men Antiokia og de forskjellige byene i Lille-Asia, hvor det ble dannet kristne menigheter. På samme måte som Kristi legeme består både av jøder og hedninger, besto også disse menighetene av begge kategorier mennesker.

For det fjerde ble det ikke lenger templet i Jerusalem og de forskjellige synagogene rundt omkring i Israel som ble sentrum for Guds-tilbedelsen i kristendommen. Det ble etter hvert opprettet kristne kirker hvis medlemmer bestod både av jøder og hedningekristne.

For det femte forandret forkynnelsen både karakter og siktemål etter at jødene ikke ville være bærere for Guds-ordet i Guds-riket (1000-års-riket). Jødene hadde jo fått i oppdrag å forkynne evangeliet for hele verden (alle folkeslag). "Og Jesus trådte fram, talte til dem (de elleve apostler) og sa: Meg er gitt all makt i himmel og på jord, gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler, idet Dere døper dem til Faderens og Sønnens og den Hellige Ånds navn, og lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil tidsalderens ende." (Matt. 28, 18-20)

Verdensmisjonsoppdraget ble gitt til jødene, og det er en misforståelse å si og mene at det er blitt gitt eller overtatt av kirken. Det var Israel som fikk dette oppdraget av Gud, og selv om jødene sviktet, så står Guds kall til folket ved lag. Etter at menigheten eller den sanne kirke er blitt opprykket til Gud, etter at domstiden (høsten) er begynt på jorden, og etter at jødene har gitt seg over til Gud som folk og nasjon, så vil vi bli vitne til den fantastiske foreteelsen at troende jøder tar over den kristne forkynnelsen i den siste delen av Guds-rikets hemmelighetstilstand på denne jord.

Denne forkynnelsen biir en riktig forkynnelse i og med at de både forkynner frelsen i Jesus Kristus, og at de forkynner riket for Israel. Da er de altså kommet på sin rette plass igjen som formidlere for Guds ord og Guds ordninger, men det leie og det fatale er at ca. 2000 år er gått uten at jødene har kunnet være aktivt med i utbredelsen av Guds-riket og Guds ordninger i alle disse år. "Og dette evangelium om riket (det konkrete 1000-års-riket) skal forkynnes over hele jorderike som et vitnesbyrd for alle folkeslag, og da skal enden (tidsalderens ende) komme." (Matt. 24, 14)

"Og først må evangeliet forkynnes for alle folkeslag." (Mark. 13, 10)

Hvordan kan vi vite at det er jødene som skal være formidlere for denne forkynnelsen og ikke kirken eller menigheten? Dette er enkelt å svare på; men likevel er det så viktig at dette blir rett forstått og rett forkynt. Dette er en av nøklene til en riktig og full forståelse av menighetens forhold til Israel.

For det første er Matt. 24 sagt til jødene og ikke til kirken.

For det andre angår hele konteksten fra vers 9 og ut kapitlet den store trengsel, og menigheten er på det tidspunktet ikke på jorden, men er opprykket til Gud i himmelen. (1.Tess.1,10 og Joh. Åp.3,10)

I full overensstemmelse med Matt. 24, 14 står det også i Lukas at, etter at trengselstiden for Israel og for verden forøvrig er begynt, så kommer 1000-års-riket. "Således skal også dere. (jødene), når Dere ser dette skje, vite at Guds rike er nær." (Luk. 21, 31)

Etter at jødene er blitt omvendt til Jesus, og etter at Jesus er kommet tilbake, skal altså jødene fortsette sitt kall som verdensmisjonærer og i hast gå ut i all verden og forkynne evangeliet om riket som et vitnesbyrd. Etter at dette er skjedd, skal den nye tidsalder komme, det konkrete og historiske 1000-års-riket, med Jesus som konge ut ifra Jerusalem. Se Matt. 22, 1-10.

Lignelsen om kongesønnens bryllup forteller oss for det første om jødenes forkynnelse blant sine egne i den første kristne tiden.

For det andre forteller den om jødenes slapphet og passivitet overfor innbydelsen om å komme til bryllupet, som er det samme som 1000-års-riket.

For det tredje forteller den oss om Jerusalems ødeleggelse vers 7.

For det fjerde forteller den oss om hvordan jødene vil ta opp igjen forkynnelsen i sluttfasen av hemmelighetstilstanden for riket. Og denne forkynnelsen skal gå ut til hedningene. Dette er det samme som Matt. 24, 14 omhandler.

"Og Jesus tok atter til orde og talte til dem i lignelser og sa: Himlenes rike er å ligne med en konge (Gud) som gjorde bryllup for sin sønn (Jesus). Og han sendte sine tjenere ut for å be de innbudne (jødene) komme til bryllupet, men de ville ikke komme. Atter sendte han andre tjenere ut og sa: Si til de innbudne: Se, jeg har gjort istand mitt måltid, mine okser og mitt gjø-fe er slagtet og alt er ferdig, kom til bryllupet (1000-års-riket). Men de brydde seg ikke om det og gikk sin vei, den ene til sin åker, den annen til sitt kjøpmannskap, og de andre tok fatt på hans tjenere, hånte dem og slo dem i hjel. Men kongen ble harm, og sendte sine krigshærer ut og drepte disse manndrapere og satte ild på deres by. (Jerusalems ødeleggelse år 70 e.Kr.) Deretter sier han til sine tjenere (det er fortsatt jødene han taler til, men nå de frelste jøder ved avslutningen av vår tidshusholdning): Bryllupet er vel ferdig, men de innbudne (de vantro jøder) var det ikke verd, gå derfor ut på veiskjellene (ut til hedningene) og be til bryllups så mange Dere finner. Så gikk da disse tjenere ut på veiene og fikk sammen alle dem de fant, både onde og gode, og bryllupshuset ble fullt av gjester." (Matt. 22, 1-10)

De som ikke vil ta imot denne forkynnelsen og dette budskapet, de skal Jesus selv fordømme når han kommer tilbake, og de skal ikke få anledning til å være medlemmer i 1000-års-riket her på denne jord. "Men når Menneskesønnen kommer i sin herlighet og alle englene med ham, da skal han sitte på sin herlighetstrone (i Jerusalem). Og alle folkeslag skal samles for hans åsyn, og han skal skille dem fra hverandre, likesom hyrden skiller fårene fra gjetene, og han skal stille fårene (de frelste) ved sin høyre side, men gjetene (de ufrelste) ved den venstre. Da skal kongen si til dem ved sin høyre side: Kom hit, Dere min Faders velsignede! arv det rike (1000-års-riket) som er beredt dere fra verdens grunnvoll ble lagt." (Matt. 25, 31-34)

Men det er ikke bare de vantro hedninger som ikke kommer inn i riket. Dette gjelder også de vantro jøder. At vantro hedninger ikke kommer inn, det er naturlig og forståelig, men at rikets barn ikke kommer inn, det er en katastrofe — for 1000-års-riket er jo først og fremst jødernes rike og et tilbud til dem, men vi hedninger får jo også nytte godt av det dersom vi stiller oss slik at vi kan få innpass i dette riket. Og det bestemmer vi selv — både jøder og hedninger. Det er valget i tiden som bestemmer hvor vi skal tilbringe evigheten.

"Men jeg (Jesus) sier dere (jødene) at mange skal komme fra øst og fra vest og sitte til bords med Abraham og Isak og Jakob i himlens rike (1000-års-riket), men rikets barn (jødene) skal kastes ut i mørkret utenfor, der skal være gråt og tenners gnissel." (Matt. 8, 11-12)

"Menneskesønnen skal utsende sine engler, og de skal sanke ut av hans rike alt det som volder anstøt, og dem som gjør urett, og de skal kaste dem i ildovnen, der skal være gråt og tenners gnissel. Da skal de rettferdige skinne som solen, i sin Faders rike (1000-års-riket). Den som har Ører, han hører!" (Matt. 13, 41-43)

"Der skal være gråt og tenners gnissel når Dere (jødene) får se Abraham og Isak og Jakob og alle profetene i Guds rike, men dere selv kastet utenfor." (Luk. 13, 28)

I tillegg til det som allerede er nevnt om jødernes rolle som verdensmisjonærer etter at nådens tidshusholdning er avsluttet og i 1000-års-riket, så må vi huske på at dette er i full overensstemmelse med de mange gammeltestamentlige profetier og løfter om dette.

"Og det skal skje i de siste dager, da skal fjellet der Herrens hus (templet) står, være grunnfestet på toppen av fjellene og høyt hevet over alle høyder, og alle hedningefolk skal strømme til det. Og mange folkeslag skal gå avsted og si: Kom, la oss gå opp til Herrens berg, til Jakobs Guds hus, så han (Jesus) kan lære oss sine veier, og vi ferdes på hans stier. For fra Sion skal lov utgå, og Herrens ord fra Jerusalem. (Esaias 2,2-3)

"Og mange hedningefolk skal gå avsted og si: Kom, la oss gå opp til Herrens berg og til Jakobs Guds hus, så han kan lære oss sine veier, og vi kan ferdes på hans stier. For fra Sion skal lov utgå, og Herrens ord fra Jerusalem." (Mika 4, 2)

Disse mektige vitnesbyrd forteller oss at jødene ikke bare skal være verdensmisjonærer i 1000-års-riket, de forteller oss også at hedningefolkene frivillig og av seg selv skal komme til Jerusalem for å tilbe Jesus der. Det konkrete 1000 års-riket blir på denne måten glanstiden av tidshusholdningene på denne jord. Det blir en tidshusholdning da det blir et intimt samarbeid mellom himmelen (Guds bolig) og jorden, og hvor alt er gjenopprettet som profetene talte om.

Paulus beskriver denne tidshusholdningen på følgende måte: "idet han (Gud) kunngjorde oss sin viljes hemmelighet etter sitt frie råd, som han fattet hos seg selv om en husholdning (1000-års-riket) i tidenes fylde at han atter ville samle alt til ett i Kristus, både det som er i himlene og det som er på

jorden. (Efes. 1, 9-10)

Det er ikke bare det at jødene skal være verdensmisjonærer i slutten av Gudsrikets hemmelighetstilstand, de skal også fortsette evangeliseringen i selve Israel — en oppgave som de også sviktet, og som fra deres side har ligget nede i snart 2000 år. "Men når de (hedningene i den store trengsel) overgir dere, da vær ikke bekymret for hvorledes eller hva Dere skal tale, for det skal gis dere i samme stund hva Dere skal tale. For det er ikke Dere som taler, men det er deres Faders Ånd som taler i dere ... Men når de (hedningene) forfølger dere i den ene by, da fly til den andre, for sannelig sier jeg dere: Dere skal ikke komme til ende med Israels byer før Menneskesønnen kommer. (til dom og til opprettelse av 1000-års-riket)" (Matt. 10, 19-20 og 23)

Som vi sa innledningsvis under punkt fem, så forandret forkynnelsen både siktemål og karakter etter at jødene ikke ville ta imot Jesus og være budbærere for Guds-ordet i det kongkrete Guds-riket. Dette gjaldt både omfanget av forkynnelsen, som vi allerede har påvist i og med at verdensmisjonærene, jødene, ble satt inn på et sidespor i frelseshusholdningen, og dette gjaldt også forkynnensens karakter. I og med at jødene ikke ville være bærere for verdensmisjonsoppdraget, så forsvant også denne oppgaven, og vi fikk forkynnelsen om utkallelsen av Jesu legeme. Denne tar ikke sikte på at alle folkeslag skal omvende seg — dette er en umulighet i vårtidshusholdning — men den tar derimot sikte på å ta ut medlemmer til Kristi hemmelige legeme, som består både av frelste jøder og frelste hedninger i denne tidshusholdningen. "For løftet hører dere (jødene) til og deres barn og alle dem (hedningene) som bor langt borte." (Ap.gj. 2, 39)

"Simeon (Peter) har fortalt hvorledes Gud fra først av drog omsorg for å få et folk av hedninger (utkallelsen av menigheten) for sitt navn." (Ap.gj. 15, 13)

Av dette ser og forstår vi at både forkynnensens omfang og karakter er begrenset i vår tidshusholdning. Kirken eller de kristne har fått det oppdraget å forkynne Kristus og nådens evangelium om at synden er sonet og gjelden betalt, slik at alle som vil, kan oppnå frelse ved å tro på Jesus. Den tjenesten vi er satt inn i heter "forlikelsens tjeneste", og i den skal også vi forsøke å nå så langt utover til hedningene som råd er, slik at så mange som mulig av hedningene kan bli medlemmer i Jesu mystiske legeme. Men vi kan ikke vente å nå ut til alle hedningefolk i vår tidshusholdning. Bibelen forteller oss dette tydelig at den egentlige verdensmisjon er det jødene som skal forestå og være formidlere av.

Som vi allerede har sagt, har kirken ikke fått den virkelige verdensmisjons-oppgaven, men "forlikelsens tjeneste", og når Jesu mystiske legeme er fulltallig, kommer Jesus ned i lufthimmelen og henter sin menighet til seg, og da skal vi bestandig være sammen med Herren. "Men alt dette er av Gud, som forlikte oss med seg selv ved Kristus og gav oss forlikelsens tjeneste, fordi Gud i Kristus forlikte verden med seg selv, så han ikke tilregner dem deres overtredelser og har nedlagt i oss ordet om forlikelsen. Så er vi da sendebud i Kristi sted, som om Gud selv formante ved oss, vi ber i Kristi sted: La dere (alle mennesker) forlike med Gud. Han som ikke visste av synd, har han gjort til synd for oss, forat vi i ham skal bli rettferdige for Gud." (2. Kor. 5,18-21)

Jeg har i denne artikkelen behandlet en del aspekter angående forholdet mellom menigbetens tidsperiode og 1000-års-riket. Jeg vil i det følgende poengtere hvorfor det er så viktig at vi skiller mellom disse to tidshusholdningene.

For det første lever vi i slutfasen av nådens tidshusholdning, i og med at Gud fører jødene hjem igjen til landet, Eretz Israel. Dette at Gud fører jødene hjem igjen, er det største bevis vi har i dag på Guds allmakt og eksistens, at han holder det han lover, og at det profetiske ord går i oppfyllelse slik som det er gitt oss — konkret og direkte. Etter som frafallet bare mer og mer sprer seg og blir omfattende både i den kristne kirke (liberal og ateistisk teologi) og i kristenheten ved fornektelse av

de kristne sannheter og ved antikristen oppførsel, så vil Israel og jødene mer og mer by seg fram som bærere av Guds-rikets tanker og ideer i framtiden.

Av det som er nevnt ovenfor, er det derfor så viktig at vi har et rett og positivt syn på Israel og deres plass i frelseshusholdningene. Dersom dette skjer, forstår vi bedre Guds planer med sitt eget utvalgte folk, jødene, og da forstår vi også at når Gud nå fører dem inn igjen, så er nådens tidsalder i ferd med å ebbe ut, hva som gjelder den jordiske fasen av denne. Den sanne menighet skal til himmelen og få lønn for sin trofasthet, mens de frelste jøder i endens tid skal være Guds folk på jorden. "Lær en lignelse av fikentreet (bilde på Israel): Så snart det kommer saft i dets grener (nasjonale hjemvenden), og dets blader springer ut, da vet dere at sommeren (1000-års-riket) er nær." (Matt. 24, 32)

For det andre er det riktige forholdet mellom menighetens tidsperiode og 1000års-riket svært så lite kjent og enda mindre forkynt. Dette kommer av at de aller fleste teologene og mange av forkynnerne ikke skiller mellom disse to periodene, men mener fortsatt at menigheten (kirken) har overtatt jødernes rolle og jødernes løfter. Men så viser det seg plutselig at Gud er slik som han har sagt i sitt ord at han er. Nemlig: At han for det første har gitt oss det profetiske ord som et lys som skinner på et mørkt sted (framtiden), og for det andre at han holder det han lover — både til menigheten og til jødene.

Jødernes hjemvenden til Israel i dette århundre forvirrer sant nok det teologiske systemet, som stort sett er galt når det gjelder en riktig forståelse av forholdet mellom menigheten og jødene, men Gud tar ikke hensyn til det som er galt — det skal bort. Han har bundet seg til det profetiske ord og til de forskjellige løfter, og det er dette han er interessert i å holde seg til. Han er i det hele tatt ikke interessert i å holde seg til eller forsvare et teologisk system som både er galt og avleggs i forhold til det profetiske ord.

Hva som gjelder Guds-riket i vår tidsperiode, nådens eller menighetens tid, så er dette ikke noe konkret rike, men et "nåde-rike", som en ikke kan se med sine egne øyne. Guds-riket i vår tidsperiode er skjult til stede i en hemmelighetstilstand, og medlemmene er alle mennesker, både jøder og hedninger, som har den Hellige Ånd til innsegl og pant til forløsningens dag (Jesu gjenkomst for menigheten). (Efes. 4, 3)

Hva som gjelder Guds-riket i framtiden, så skal dette bli et konkret og fast historisk Guds-rike, 1000-års-riket, med Jesus som konge og de frelste jøder som hovedbærere for dette riket ut ifra Jerusalem og Israel. Vi ser fram til og gler oss til det nye som kommer. Vi ser fram til den konkrete manifestasjon av Guds-riket på jord, og i denne vår glede vil vi være med på å peke på Guds planer med jødene og på en ny og revidert forståelse av det profetiske ord og av Guds-riket på denne jord.

Gud har ikke forkastet sitt folk jødene. Han fører dem fram gjennom frelseshistorien og frelsestidshusholdningene, som en god hyrde som vokter sin hjord. Gud har store og gode planer med jødene i Midt-Østen, og han fører dem fram i full forståelse med det profetiske ord. Ja, ikke bare det, men mye av det profetiske ord er allerede blitt historie og samtidshistorie i Israel. Er det da ikke snart på tide at vi ser og forstår at Israels Gud er Historiens Herre, og at historiens forløp går slik som han har bestemt. Det som vi mennesker har funnet på i løpet av historiens gang vil vise seg bare å være små krusninger på historiens overflate, som på ingen måte vil få varig verdi eller være i stand til å forandre historien. Gud har bestemt historiens hovedtrekk for lenge siden, og når vi mennesker forsøker å forandre historien eller bygge storverk på jorden, så dilter vi bare etter vår Herre, som går foran og bestemmer retningen. Og historiens retning går imot jødene og Israel. Verden vil bare bli mer og mer opptatt av jødene — både på godt og vondt. Og skjult bak jødene i Midt-Østen ligger Guds-riket i sin synlige og konkrete manifestasjon. Vi ber om at så mange som mulig må få se og forstå dette.

Tingvoll den 18. april 1981 Oskar Edin Indergaard